РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок 19-го падолиста 1918. Ч. 138. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, November 19, 1918. No. 138.

ДЕМОБІЛЇЗАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ.

ВСТУПНІ МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ РОЗПІЧНУТЬ СЯ В ПОЛОВИНІ ГРУДНЯ.

Урядове проголошенє мадярської і чесько-словацької републик.

Ґен. Пілсудский переймив власть реґенції. -- Дашиньский іменований премієром.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ДЕМОБІЛЇЗАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСК РОЗПОЧАЛА СЯ.

Всї транспорти війск до Европи здержані.

ВАШІНҐТОН, 16. падолиста. — **ТРАНСПОРТОВАНЄ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСК ДО ЕВРОПИ ЗОВСІМ ЗДЕРЖАНЕ.**

ДЕМОБІЛЇЗАЦІЯ ВІЙСК, ЯКІ НАХОДЯТЬ СЯ В ТУТЕШНИХ ТАБОРАХ, ВЖЕ РОЗПОЧАЛА СЯ.

Шеф штабу, ґен. Марч, проголосив нинї плян, після якого демобілїзація буде відбувати ся.

Демобілїзація американських війск у Франції розпічнеть ся можливо як найскорше. Коли перша дивізія прибуде до Злучених Держав, покищо незвісно. Правдоподібно поворот війск з Франції розпічнеть ся ще перед 1. лютого.

В таборах в Злучених Державах находить ся під оружем 1,790.000 жовнїрів. Приказ в справі демобілїзації 200.000 жовнїрів вже виданий і сї люди в протягу двох тижнїв будуть вже дома. Сподіють ся, що денно 30.000 жовнїрів буде могло опустити табор.

СПРАВА МИРА.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН МАЄ УДАТИ СЯ ДО ЕВРОПИ.

Вступні мирові переговори розпічнуть ся в половинї грудня.

ВАШІНҐТОН, 17. падолиста. — Сподіють ся, що президент **Вілсон вже в найблизших днях подасть до відома, чи візьме участь в мировій конференції.**

Звісним є, що премієр Франції, Клємансо, вислав до президента запрошенє в справі його співучасти в полагодженю великих проблємів, які будуть предметом мирових нарад.

Вступні мирові наради розпічнуть ся у Версалю (коло Парижа) вже в половинї місяця грудня.

Полїтики многих держав надіють ся, що президент Вілсон візьме участь в мирових переговорах.

ОПОРОЖНЕНЄ БЕЛЬҐІЇ НІМЦЯМИ.

Бельґійські війска заняли Антверпен.

ҐЕНТ (Бельґія), 17. падолиста. — Війска аліянтів розпочали похід в напрямі границь Німеччини.

Бельґійські війска обсадили вже місто Антверпен, яке Нїмцї опорожнили в пятницю. Сподіють ся, що нинї війдуть бельґійські війска до столиці Бельґії, Брукселї.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Скликанє установчих зборів.

КОПЕНҐАҐЕН, 15. падолиста. — **Всї вісти, які надходять з Німеччини, дають надію, що буря революції вже проминула та що в Німеччинї все успокоють ся.**

Добре враженє серед нїмецького загалу зробила проклямація соціялїстичного правительства, в якій заповіджено **скликанє установчих зборів.**

„Форвертс" доносить, що є всяка запорука, що установчі збори напевно відбудуть ся.

Державна рада іменувала членів кабінету.

БЕРЛІН, 16. падолиста. — Згідно з рішенєм ради державних повновласників уряди мінїстрів в новім нїмецькім кабінетї заняли слїдуючі особи:

Мінїстер загр. справ — др. Вільгельм Сольф.

Мінїстер фінансів — др. Шіффер.

Мінїстер економії — др. Авґуст Мілєр.

Мінїстер промислової демобілїзації — др. Йоган Кот.

Мінїстер поживи — Емануіл Вурм.

Мінїстер праці — др. Адольф Вавер.

Мінїстер війни — ґен. Шайх.

Мінїстер маринарки — адм. Ман.

Мінїстер справедливости — др. П. Кравзе.

Мінїстер почти — др. Рідлїн.

Мілєр і Бавер належать до соціял. більшости; Вурм, радикальний соціялїст; Шіффер і Кравзе національні лїберали, Сольф і Шайх консерватисти; полїтичні переконаня Мана, Кота і Рідлїна незвісні.

Давнїйші вісти доносили, що нїмецьке правительство складаєть ся з трох соціялїстів більшости і з трох независимих. В повисше наведеній телеґрамі перший раз згадуєть ся про раду державних повновласників. Треба здогадувати ся, що ся рада є властивим правительством і складаєть ся зі соціялїстів. Новий кабінет, в якім заступлені всї партії, має характер коаліційний і є правдоподібно чисто технїчним кабінетом під контролею ради державних повновласників, на чолї котрої стоїть Фрідріх Еберт і його пять товаришів.

Орґанізованє селянських рад.

АМСТЕРДАМ, 14. падолиста. — **Нове нїмецьке правительство видало проклямацію до селян, щоби орґанізували селянські ради в цїли управильненя средств поживи.** В проклямації говорить ся, що така орґанізація буде лучша нїж дотеперішна бюрократична та що в сей спосіб відвернеть ся лихо примусових заряджень.

Рішено розвязати червоні ґвардії.

КОПЕНҐАҐЕН, 15. падолиста. — Берлїнська рада жовнїрів і робітників ухвалила розвязати червоні ґвардії, як се доносить телеґрама з Парижа.

Капітана Берфельда, провідника червоних ґвардій, звільнено з причини його революційних намірів.

Підводні лодки не хочуть слухати приказів правительства.

КОПЕНҐАҐЕН, 14. падолиста. — Залоги підводних лодок на зборах в Брунсбутель ухвалили не слухати приказів революційного правительства і назад покликати своїх офіцирів до служби.

Ухвалено також задержати давний нїмецький прапор замісць прапора червоного.

Затопленє корабля „Вісбаден".

БЕРНО, 16. падолиста. — Нїмецький воєнний корабель „Вісбаден", який не хотів піддати ся революціонерам, пробував утечи на невтральні води. Воєнні кораблї революціонерів пустили ся за ним в погоню і затопили його враз з цїлою залогою, яка числила 350 моряків, між тим богато кадетів, як се доносить „Льокаль Анцайґер" з Берлїна.

Вісти з Копенґаґен доносять, **що велике число нїмецьких воєнних кораблїв, які на підставі розєму мали бути передані в руки аліянтів, революціонери затопили.**

Баварський король зрік ся престола.

БАЗИЛЄЯ, 16. падолиста. — Бувший король Баварії, Людвик III., зрік ся престола і звільнив членів правительства від присяги вірности.

Нове правительство полишило королеви і членам його родини свободу позістати в краю, як довго вони не підіймуть акції, котра могла би загрожувати істнованю держави.

Бувший цїсар має повну свободу.

АМЕРОНҐЕН (Голяндія), 16. падолиста. — **Бувший нїмецький цїсар, Вільгельм Гогенцолєрн, не є інтернований голяндськими властями.** Його вважають за визначного чужинця, який збіг до Голяндії. Вільгельм просив о охорону. Він є зовсім свобідний і може кождої хвилї удати ся, де сам схоче.

Ґр. Бентік, в домі якого пробуває тепер Вільгельм, пояснив, що бувший цїсар і наслїдник престола перестали бути жовнїрами з хвилею, скоро лише зрекли ся престола. Які пляни на будуче має Вільгельм, незвісно.

Окруженє цїсаря, яке складало ся в переважній части з офіцирів, віддало оружє і є формально інтерноване.

Бувший наслїдник престола, кронпринц Фрідріх Вільгельм, находить ся в палатї свого приятеля ґр. Меттерніха в місцевости Свальмен, в провінції Лїмбурґ. Разом з бувшим кронпринцом має находити ся і його жінка.

Грошева біржа замкнена.

КОПЕНҐАҐЕН, 15. падолиста. — Берлїнська біржа надальше замкнена, але вістка, що 9-та позичка воєнна осягнула суму 10 міліярдів марок, викликала серед фінансових кругів велике вдоволенє.

Большевики на поміч Німеччинї.

СТОКГОЛЬМ, 13. падолиста. — Большевицький мінїстер заграничних справ, Чічерін, повідомив телеґрафічно нїмецьке правительство, що Росія висилає два поїзди поживи до Берлїна.

В Петроґрадї нїмецькі полонені завісили над будинком нїмецького правительства червоний прапор.

В АВСТРІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Соціялїст Бавер мінїстром загр. справ.

ЛОНДОН, 15. падолиста. — **Соціялїст Отто Бавер, редактор віденської „Арбайтер Цайтунґ", іменований мінїстром загр. справ в Австрії,** як се доносить телеґрама з Відня до Копенґаґен.

Заворушеня у Відни.

КОПЕНҐАҐЕН, 15. падолиста. — Соціялїсти у Відни перевели в середу напад на парлямент і старали ся дістатись до салї, в якій відбуваєть ся засїданє нової державної ради. Заки привернено лад, прийшло до боротьби, в якій 20 осіб було ранених. Президент ради, Дінґгофер, заперечив немов би перші стріли впали з будинку парляменту.

Над будинком вивішено новий австрійський прапор, червоно-біло-червоної краски, але небавом опісля хтось усунув білу краску і товпа витала прапор червоний.

Партія соціялїстична заняла канцелярію часописи „Нає Фрає Пресе". В перших надзвичайних виданях висказано домаганє утвореня соціялїстичної републики на взір нїмецької.

Папа вдоволений з перевороту в Австро-Угорщинї.

РИМ, 15. падолиста. — Папа Венедикт написав лист до кардинала Ґаспарі, папського секретаря для загр. справ, в якім заявляє:

„Молимо ся, щоби справи між Австрією і Італією були полагоджені згідно зі слушними змаганями народу.

„Нунцій у Відни одержав від нас порученє, щоби війшов у приязні зносини з народами Австро-Угорщини, які тепер потворили независимі держави".

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Проголошенє мадярської републики.

БЕРНО, 15. падолиста.—Бездротна телеґрама з Будапешту доносить, що ґр. Естерґазі, ґр. Сехені і бар. Влящіц відбули нараду з бувшим королем Карлом в замку Екартстав. Бувший король Карло зрік ся всякої співучасти в справах Австрії і Угорщини.

Угорська народна рада і обі палати мають відбути завтра спільне засїданє, на якім проголосять републику і розвязанє обох палат та виберуть ґр. Каролія ґубернатором Угорщини. Є також в плянї проголосити загальне, тайне і рівне право голосованя для мущин і женщин.

Телеґрама додає, що всї повисше наведені рішеня війдуть безпроволочно в житє.

В ГОЛЯНДІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Голяндські большевики жадають уступленя королевої.

ЛОНДОН, 15. падолиста. — **Грізне становище большевиків в Голяндії, які зажадали уступленя з престола королевої Вільгельміни, викликало в Газї переполох,** як се доносить телеґрама до „Дейли Експрес".

Бувшого мінїстра війни, Й. Коліна, який перебував від липня в Анґлії, відкликано, щоби станув на чолї правительства. Він має великий вплив в Голяндії. Його взивала королева вже кілька разів, щоби утворив нове правительство.

Голяндське правительство видало до народу проклямацію, взиваючи горожан до співділаня „підчас тяжкої крізи". В проклямації говорить ся, що **меньшість грозить загарбанєм власти у свої руки і взиває до захованя ладу і вірности для правительства.**

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ҐЕН. ПІЛСУДСКИЙ МАЄ УТВОРИТИ НАРОДНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

Соціялїст Дашиньский іменований премієром.

АМСТЕРДАМ, 16. падолиста. — **Ґенерал Йосиф Пілсудский, бувший комендант польських леґіонів, подав до відома, що польська реґенційна рада поручила йому утворити народне правительство і обіймити контролю над всїми польськими війсками,** як се доносить телеґрама з Варшави.

Ґен. Пілсудский іменував галицького соціялїста, Дашиньского премієром і поручив йому утворенє кабінету.

(Ґен. Пілсудский, бувший комендант польських леґіонів, які бороли ся по сторонї центральних держав проти Росії, був минувшого року увязнений нїмецькими властями, коли то він по вибуху революції в Росії хотів утечи з Польщі при помочи фальшивих пашпортів. Нїмецькі власти піднесли проти нього обжалуванє, що він стояв на чолї протинїмецького руху. Ґен. Пілсудского увільнено з вязниці допера в жовтни сього року, кілька днїв перед вибухом революції в Німеччинї.

Ґен. Пілсудский є соціялїст і походить з російської Польщі. Він брав живу участь підчас революції в Росії в 1905 р.).

ПОЗНАНЬ, СТОЛИЦЯ ПРУСЬКОЇ ПОЛЬЩІ, В РУКАХ ПОЛЯКІВ.

Варшавські офіцири переймили власть в Познани.

БАЗИЛЄЯ (Швайцарія), 16. падолиста. — **Польські офіцири з Варшави взяли у свої руки власть в Познани, столиці нїмецької Польщі.** Вони прибули туди автомобілями і їм передано власть.

Сподіють ся, що небавом прибудуть до Познаня також і польські війска, які просили нїмецьке правительство, щоби воно видало охоронні зарядженя, як се доносить „Берлїнер Таґеблят".

(Нїмецька Польща, Познанщина, обіймає 11.184 квадратових миль з 4-міліоновим населенєм, з чого Поляки числять около 3.000.000).

Нїмецькі війска опорожнюють Польщу.

КОПЕНҐАҐЕН, 15. падолиста. — **Опорожненє Нїмцями Польщі, яка находить ся в станї революції, розпочало ся,** як се доносить телеґрама з Берлїна.

Нїмецьких жовнїрів і цивільні особи, які піднесли ворохобню у Варшаві, розоружено і увязнено.

Анґлія грозить Полякам.

ЛОНДОН, 15. падолиста. — Анґлійське мінїстерство заграничних справ оголосив слїдуючий звіт:

„До королївського правительства надійшли вісти про протижидівські погроми у Варшаві.

„Коли би сї вісти показали ся правдивими, королївське правительство мусїло би занятий дуже серіозне становище супроти таких подій. Того рода події є заохотою для сил неладу і насильства, які вже тепер загрожують всїм народам, почавши від Рену аж до Волги.

„Щойно осягнена побіда свободи не буде мати значіня, коли сьвіт знова опинить ся під властию сили, яку недавно знищено, а яка проявляєть ся в інших формах, не меньше противних принципам свободи.

„Аліянти і Злучені Держави є готові ужити всїх своїх жерел для праці в цїли привернення економічної підстави упорядкованого і цивілїзованого житя, але лише для тих держав, які через свої дїла покажуть, що вони бажають собі ладу і цивілїзації.

„Коли в котрімось з народів центральної Европи візьме верх апетит до неладу, західні демократії не будуть всилї нїчого зробити для їх відбудованя. Вони будуть тодї лише всилї ждати терпеливо до заведеня мира".

В ЧЕХІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Урядове проголошенє чесько-словацької републики.

БЕРНО, 16. падолиста. — **Народні збори проголосили вчера чесько-словацьку републику і потвердили вибір проф. Масарика на президента,** як се доносить урядова телеґрама з Праги.

Прага столицею чесько-словацької републики.

ПРАГА, 16. падолиста. — Чесько-словацькі народні збори ухвалили утворити нове правительство. Чесько-словацька република буде складати ся з 15 округів з Прагою, столицею републики.

Збори ухвалили завести **8-годинний день праці і знести всякі шляхотські титули.**

40.000 чеських жовнїрів вертає з Італії до Чехії.

УДІНЕ (Італія), 17. падолиста. — 40.000 чеського війска, які були зорґанізовані в Італії, готовлять ся до повороту через Австрію.

Американські автомобілї з поживою будуть товаришити Чехо-Словакам домів.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ВЕЛИКИЙ ПРОМАХ ПОЛІТИЧНИЙ П. СІЧИНСЬКОГО.

В останнім числі „Народної Волі" пан Січинський публично признав ся, що він дійсно вислав дня 4. с. м. до вшехпольсько-шляхотської кліки під назвою Комітет Народови Польскі письмо із запрошенем на спільний мітінґ, на якім обі сторони мали би були умовитись вислати спільну телеґраму до воюючих війск в Галичині, аби спинили війну, а спір полагодить ся плебісцитом, — іменно, наложить ся на галицьку Україну обовязок відголосувати, чи вона хоче належати до України, чи піддатись в польську неволю.

Крім того пан Січинський пише, що такі ухвали були вже на українських вічах в ріжних містах Злучених Держав.

Значить, тепер нема вже жадного сумніву, що пан Січинський дійсно зачав акцію за плебісцитом для галицької України.

Се значить, що пан Січинський признає галицьку Україну за спірну українсько-польську територію, яка не може злучитись з Україною київською, поки загальне голосоване не викаже більшостию голосів, що вона дійсно не хоче остатись в польській неволі, але хоче злучитись з Україною київською, або хоч би й остатись окремою державою.

Ми вже писали, що ще жаден Українець не зложив такої заяви, аби галицька Україна не мала права на самовизначене, поки не відбуло ся голосоване на питане: **до Киева чи під Польщу.**

Такої заяви не зложив ще жаден Поляк про край польський, або Литовець про Литву, ані взагалі жаден патріот не казав свому народови голосувати над тим, чи хоче йти в неволю, чи остатись на волі.

Пан Січинський, український патріот, може одинокий, що **зробив** таке предложене для свого рідного краю.

На оправдане пан Січинський каже, що то „певний спосіб", а боротьба війска — се спосіб непевний.

Але пан Січинський забуває, що то **не війско рішить про долю галицької України, тільки міжнародна мирова конференція.** Війско може битись або не битись, а міжнародна мирова конференція **має рішити про** будучність галицької України після справедливости, значить після волі народу.

Волею народу є — **злука з київською Україною,** а обовязком американських Українців є однодушно се домагане підперти, а не піддавати його слушність в сумнів.

* * *

Мира не будуть робити царські держави, але держави вільні під проводом републики американської, яка готова все посьвятити за справедливість і право. Америка не підпише мира з кривдою для українського народу. Се повинні знати Поляки і пан Січинський.

Однак Америка мусить бачити однодушність українського народу. Як би ся однодушність була, то польські заходи стратять значінє. Однак пан Січинський зіпсував ту однодушність. Він виломив ся і своєю телеґрамою до вшехполяків сказав, що український нарід з Галичини не має права свобідно прилучитись до Киева, але через те, що там є горстка польської шляхти, він має аж спеціяльним голосованем показати, чи йому належати до Киева чи під Варшаву.

Пан Січинський каже, що то не є його власний помисл, бо за тим заявили ся тисячі Українців на вічах, а він мусить шанувати волю тих тисячів і тому післав телеґраму до вшехполяків, в якій казав, що хоче з ними вести „спільну акцію", аби стримати український нарід від злуки з Україною, поки не відголосує, чи хоче до Киева, чи під Варшаву.

Можливо, що дійсно були віча українські, на яких ухвалено такі **не-українські резолюції,** однак цікаво знати, хто то промовляв за такими резолюціями і хто їх ставив?

Як се пан Січинський, то справа представляєть ся ще сумнійше.

Се значило би, що пан Січинський не зробив похибки через хвилеву нерозвагу, але **зробив великий промах політичний по довгій розвазі.**

Чоловік не сьвятий, помилятись може. Може помилятись і пан Січинський, алеж тепер пан Січинський мусить по щирости признати, що зробив промах і длятого обовязком патріотичним пана Січинського є **сей промах якось направити.**

Пан Січинський може змінити свою політику і відкликати свою пропозицію, яку ставив вшехполякам, яко противну своїй політиці; може також проголосити, що не годить ся з резолюціями вічевими. Ліпше блуд направити ніж стояти при нім уперто і консеквентно дальше.

Однак можливо, що пану Січинському не випадає відкликувати того, що раз сказав. В такім разі обовязком патріотичним пана Січинського є **усунути ся від політики.**

Коли пан Січинський усунеть ся від політики, **то се не буде успіхом жадної української партії чи ґрупи в Злучених Державах і жадна партія чи ґрупа не зможе хвалитись побідою над паном Січинським.**

Се буде побіда українського народу в Галичині; се буде побіда його сьвятого права по 577 літах неволі злучитись свобідно з Україною, без голосованя перед комісіями з причини претенсій польських, аби він пійшов на вічну неволю під Варшаву. Пан Січинський повинен се добре зрозуміти, що як його засада впаде, то виграє **право** українського народу Галичини — своєю свобідною волею рішати про свою долю.

Длятого то українські посли у Відни домагались самоозначеня для свого народу і длятого то президент Вілсон поставив таке домагане для всіх народів у своїй останній відповіди Австро-Угорщині.

Се самоозначене нарід постановляє **на своїх установчих зборах.** Так робили австрійські Німці, Чехи, Поляки, Хорвати. **Так зробили також Українці на своїх установчих зборах у Львові дня 24. жовтня с. р.** Вони там утворили окрему **українську державу,** зложену з Галичини, північно-західної Буковини й угорської Руси.

Та українська держава признала покищо над собою зверхність міжнародної мирової конференції, в повній надії, що конференція признає її суверенність і право свобідно злучитись з Україною, а злучитись також на підставі рішеня установчих зборів, бо се є засада самоозначеня.

Всі народи будуть переводити самоозначене на своїх установчих зборах, а не плебісцитом.

На Литві є таксамо польська шляхта як в Галичині, а „польська культура" там сильнійша ніж в Галичині, **а скажіть Литовцям, що вони мають голосувати, чи можуть творити самостійну державу чи мають бути влучені до Польщі яко польська провінція, — то почуєте яку вони вам дадуть відповідь.** А що то доперва говорити про те, аби таке домагане чи таку пропозицію ставив **сам Литовець** в листі чи в телеґрамі до вшехполяків!...

Таке є просто немислиме.

А вже абсолютно є виключене, аби який **Литовець** ставив подібну пропозицію на **литовських вічах** і потім ще хвалив ся публично в ґазетах, що тисячі Литовців ухвалили се на вічах, отже треба пошанувати волю народу.

Ні, щось подібного можливе тільки в нас, на сварливій „американській Україні", де кождий може робити таку політику, яка йому тільки подобаєть ся.

У нас вистарчить назвати других „австрофілами" або „ґерманофілами", а вже можна провадити всяку „політику" на безголове.

* * *

Сей промах пана Січинського мусить бути якось направлений. Се не є справа приватна пана Січинського, се є справа цілого народу і пан Січинський мусить з тим числитись і гадаємо, що він яко щирий Українець по холодній розвазі признає нам рацію та буде старатись якось се направити.

Сей промах треба направити, поки справа не прибрала великого розголосу.

Треба тямити, що пан Січинський скликує тепер свій „сойм". Як би він той промах повторив також і на тім своїм „соймі", то справі галицької України нанесено би ще більшу шкоду.

Поляки вже тепер можуть говорити на мировій конференції в Парижи, що з української сторони зложено заяву, що східна Галичина не є неоспоримо українською територією, але спірною польсько-українською територією і на тій підставі набрали би відваги підносити свої претенсії до половини східної Галичини — по ріку Буг, — що дало би їм 25 повітів східної Галичини (всіх є 50), **а також до Холмщини, яку ріка Буг відмежовує від прочих українських земель.**

Поляки не сказали би, що то були партійні чи там фракційні збори, але говорили би, що „сойм" пана Січинського — се загально народні збори і тому їх названо „соймом", а ухвалу того „сойму" про плебісцит для галицької України називали би „домаганем одного міліона американських Українців з Галичини".

Поляки плебісциту не хотять, то певна річ, бо вони знають, що вони у східній Галичині в меньшости. Однак в крайности, як не дістануть цілої Галичини просто, то вони будуть пробувати дістати половину, по ріку Буг, та як і сього не осягнуть, то вхоплять ся і за плебісцит. Тоді вони кинуть ся в божевільний спосіб до ратунку. Будуть уживати всяких неймовірних шахрайств. Навіть готові перенестись усі до тих 25 повітів поза рікою Бугом (на захід), аби в той спосіб, при помочи жидів і шахрайств тих 25 повітів зрабувати українському народови та взяти два і пів міліона галицьких і холмських Українців в неволю і на винародовлене.

* * *

Тож ще раз кличемо: Позір! Боронім права українського народу в Галичині! Ми знаємо, що наш загал має для пана Січинського пошану за його діло зперед 10 літ, однак задля тої пошани не можна жертвувати права українського народу в Галичині. В політиці, де ходить о справу цілого народу, не можна уважати на те, чи то пан Січинський чи не пан Січинський; чи то чоловік, котрий має славу, чи звичайний робітник. Ми всі рівні, привілеїв жадних не признаємо і ніхто не має більшого або меньшого права серед нашого народу.

А коли який виступ чи політика може зашкодити народови, то тим більше той, хто тішить ся ширшою славою, повинен уступити, бо він своїм добрим іменем з минувшини може покривати найбільші промахи в теперішности і в той спосіб зле використати той „привілей".

Тож остерігаємо і кличемо до направи злого, аби не було запізно.

В такім часі як теперішний можна забути гордість і амбіції; признатись до промаху, та направити лихо заподіяне галицькій Україні.

ПРОФ. МАСАРИК ВІДЇЗДИТЬ ДО ЕВРОПИ.

Проф. Тома Масарик одержав від чеських політиків із Швайцарії каблеґраму, що його покликано на президента чесько-словацької републики. В тій телеґрамі завізвано його також, аби скоро вертав ся до вітчини, де його присутність потрібна при укладаню внутрішних справ нової републики.

З уваги на те нині, дня 19. с. м., проф. Масарик виїздить з Америки до Европи.

В минулу суботу уладжено йому пращальний вечір в готели Дельмоніко в Ню Йорку, на якім були між иншими представники париського Польського Комітету Народового, а саме Роман Дмовскі, президент того Комітету і лідер вшехполяків, та Іґнаци Ян Падеревскі, звісний з того, що перший виступив з юнії середної Европи. З Українців відай не було нікого.

Проф. Масарик заявив гостям, що їде до Лондону, а відтам до Парижа. Як зможе, то з Парижа скоро вибереть ся до Праги, столиці Чехо-Словаччини, обняти свій уряд.

Справоздавець нюйорського дневника „Трибюн", котрий розмовляв з Масариком в готели Дельмоніко, пише, що він тепер більше споважнів. Про свою будучу політику в Чехії новий президент (покищо, тимчасовий, як каже нюйорський дневник „Івнінґ Пост") не хотів говорити, але згадав про задачі мирової конференції.

Говорив про всі народи Австро-Угорщини і Німеччини, навіть про малий 100.000-ний нарід славянський, Лужичан або Вендів (які заселяють малий простір в Німеччині на північний схід від Дрезна; їх міста є Котбус і Байцен), але якось забув згадати про Українців.

Доси говорив він богато про нову „середну Европу", а про східну Европу мовчав.

Тепер же сказав дещо і про східну Европу.

Говорив він так:

„Европа потребує сильної Росії, якої би Прусія не визискувала. До сього визиску не допустить запора, яку створить Польща, Чехо-Словаччина і Румунія.

„Але Росії мусить ся помогти створити сильну федерацію ріжних народів.

„Ся перебудова основана на новочасній засаді національности. **Не держави, але народи** є природними чинниками людства. Держави в Европі були династичні, самодержавні, а народности є демократичні, суспільні. Держава мусить бути підчинена народови; **держави мусять статись народними;** держави будуть орґанізаціями для народів.

„Встає зоря людства зорґанізованого яко одна цілість, чого ми є сьвідками тепер і будемо по війні".

* * *

Треба признати, що проф. Масарик про східну Европу говорив красно. Особливо слід піднести його гадку **про будучу Росію яко федерацію ріжних народів.** Се вперве чуємо від чеського політика такий погляд; вони звичайно були русофіли і централісти у відношеню до Росії.

Можливо, що проф. Масарик тепер сказав се отверто тому, бо дізнав ся, що **правительства Злучених Держав і Англії в політиці у відношеню до народів Росії на перше місце ставлять федерацію.** Однак шкода, що він підніс сю справу аж перед відїздом, а не скорше. Передше він міг яснійше й основнійше сю справу обговорити.

Народи східної Европи раді би знати, **якої** федерації хоче новий президент чесько-словацької републики. Наприклад Українці не згодять ся пристати до федерації, як вона їм не запевнить, що не нарушить їх суверенности і не звяже самостійности української народної републики.

А знати се булоб вартнійше для проф. Масарика ніж те, чи деякі Українці хотять годитись з вшехполяками і з польською шляхтою або ні.

В кождім разі „стейтмент" проф. Масарика про долю народів бувшої Росії нотуємо яко поступ в чеській політиці, який може бути початком звороту до більше демократичної політики серед Чехів у відношеню до других народів, ніж се бувало доси.

Одній „Народній Волі" може не подобають ся слова проф. Масарика про будучу Росію, однак, гадаємо, вона в сім случаю замовчить, бо се слова не „Свободи" а проф. Масарика, котрого вона („Народна Воля") все боронила без застережень.

НА ПОМІЧ У. Н. РАДІ В ПАРИЖИ.

Дальше зложили членські вкладки для Української Народної Ради в Парижи отсі земляки:

13. **Іван Турляк,** Бремонд, Тексас	$5.00
14. **Ілія Яремій,** Пітсфілд, Масс.	5.00
15. **о. Михайло Олексів,** Олифант, Па.,	5.00
16. **Микола Бакай,** Айорнвуд, Міш.	20.00
17. **Андрій Кондрат,** Кромптон, Р. Ай.	5.00
18. **Осип Логин,** Джерзи Сіти, Н. Дж.	5.00
Разом	$45.00
Передше оголошено	90.00
Загалом доси зложено	$135.00

Зазначуємо, що річна членська вкладка до У. Н. Ради в Парижи для членів почесних виносить 20 долярів, а для звичайних 5 долярів.

Адм. „Свободи".

P. S. В попереднім виказі коло імени п. Василя Кучерепи пропущено місцевість Джерзи Сіти, Н. Дж., що отсим доповняєть ся.

THE FALL OF KINGS.

Let Hopsburgs and the Hohenzollerns go,
And all the rest who brought this world to woe!
Let them go plow the fields and sow the grain,
To feed the babes whose fathers they have slain!

Let them go plow the fields and sow with grain,
Instead of butchered men, each hill and plain,
That each might keep his crown upon his head,
Upheld by countless myriads of dead.

Let Hapsburgs and the Hohenzollerns go,
And others like, that peace this world may know!
The earth cries out in loud and vain protest
At seas of human blood poured on her breast.

Let all their boasted lands go to the poor,
Whose homes in ruins lie, with all their store,
That those they've robbed may have their own again,
Free from the dread of royal tyrant's chain.

Let them restore the cities fair, laid low
By every form of wrong that man may know—
Restore the peaceful vales they've laid in waste,
And drink the gall they've forced the world to taste!

They yet shall reap what they have sown, in years
Of vain regret, in penitence, and tears!
Oh! time of endless cruelty to man,
When will the world have done with kingly clan!

Jeanne E. Hicks.

(The New York Times, Nov. 9, 1918).

ПІД РОЗВАГУ УКРАЇНЦЯМ В АМЕРИЦІ.

(Допись з Джерзи Сіти, Н. Дж.).

Коли подумаємо і застановимо ся над теперішними подіями, то прийдемо до переконаня, що сьвіт в 20-тім столітю здобув так великий поступ, що й людський розум переходить. Колись цісарів, королів та князів уважало ся за наймудрійших, або за живих божків на сьвіті. А нині прийшов час і на них; прийшов конець їм і їх панованю. Вони, можна сказати, зійшли з розуму і тому видали собі сесю війну. А масам народним казали убивати ся взаїмно — за себе, яко живих божків, не зважаючи на се, що маси тих народів, бючи ся, гинуть як солома в огни.

Колиж тим великим масам народним стало забогато сеї сьвітової війни, то тоді сьвітовий поступ в особі президента Вілсона виробив плян до закінченя сеї братовбийчої війни. З престолів і корон, які були причиною всесьвітної різні, не стало і сліду, а на їх місци має запанувати кождий нарід свобідно на своїй земли.

Український народе вільної Америки! Коли схочемо бути справедливі, коли подумаємо здорово та застановимо ся над теперішними подіями, тоді певно себе запитаємо: „Ну, а що-ж ми, українські еміґранти в Америці, зробили для свого народу? Який ми поступ осягнули?" На се питане ми можемо дати тільки одну відповідь: В нас поступу нема жадного, а є лише велика дуля. На се можна навести сотки фактів. Возьмім найважнійший.

Більше як певно, що кождий Українець знає о тім, що перша українська орґанізація в Америці, український Народний Союз, обходить в сім році 25-літний ювилей, що 25 літ У. Н. Союз і його орґан „Свобода" сповняють щиро наложені на них обовязки. Ми, яко члени У. Н. Союза, гордимо ся тою своєю народною інституцією, але чи попираємо ми її як слід? Запитаймо себе самих: чи Укр. Нар. Союз розвинув ся так як треба за чверть сотки літ, хоч він сповняє свої обовязки належито, якраз для добра нашого народу? Ні! От і прийшли ми до переконаня, що діеть ся велика шкода нашому братови, коли він вмирає незабезпечений від випадку чи смерти в У. Н. Союзі. Правда, неодин Українець заобезпечив ся в якім невеличкім товаристві, але яка з того користь? Звичайно його родина по його смерти не дістає нічого, бо що вітром підшите, то й вітром свище.

Хто-ж тому винен, що свої люди не горнуть ся до своєї орґанізації? А хто-ж би, як не ті наші очайдухи, соломяні патріоти, котрі приїхали до Америки легкого, хоч би й нечесного хліба шукати? Длятого, що вони подробили українські запомогові орґанізації задля власної користи, або задля злоби, наш нарід мусить терпіти. Чиж доконче треба було рвати на кусні нашу найстаршу орґанізацію в Америці — Український Народний Союз? Чи той Союз не міг опікувати ся всім нашим народом на еміґрації? Злобні люди хотіли розбити У. Н. Союз, а пошкодили і собі і свому народови. Тепер заносить ся на те, що ті нові орґанізації, які зі злоби повстали, пійдуть в дубину враз зі своїми творцями. А обдурені люди будуть нарікати і плакати...

Колиб соломяні патріоти були не дробили добродійних українських орґанізацій, то нині булаб у нас лише одна, як мають Чехи, ще сильнійша, богатша і певнійша орґанізація. Не булоб тоді сварки, як звичайно буває: гудзя одна на другу, а була би згода і чесна та хосенна робота для нашого народу тут і в старім краю. Не треба би було закладати Федерацію, властиво роздирацію. Ми були би вже мали українські Народні Доми в кождій місцевости в Америці, і міг би вже бути готовий, збудований Укр. Сиротинець. Скільки то сегодня знайдеть ся українських сиріток, а на великий жаль нема де їх помістити. А коли нема Укр. Сиротинця, то де сі сироти пійдуть?... Соломяним патріотам се не в голові; вони тим не журять ся, хто їх виховає, для кого і як.

Без потреби булоб нині гризти ся про заступника до Вашінґтону, і кого де треба вислати в українській справі та як його удержати. Тай не було би тої мішанини і сварки в кождім плейзі між нами, що сей належить до тої, а той до сеї орґанізації. Тому вони стають ворогами між собою і не можемо погодити ся, щоб працювати спільно на народнім поли. І тому ми, Українці, в 20-тім столітю, у вільній Америці, не знаємо, кому повірити, де належати. Тому нема в нас поступу, лише велика дуля.

Дальше, ніхто не є в стані заперечити, що сі відділи Укр. Нар. Союза виходять на користь орґанізації або на добро народне. Пощо 10 товариств, 10 урядів, 10 разів роботи, 10 сварок і десять видатків? Адже одно товариство, один відділ може зробити тусаму роботу ще лучше і таньше, ніж десять, бож, очевидно, в однім відділі одна думка і меньше може сварки, хоч більше людий, але одна робота в кождім напрямі, і такий відділ мусить бути засібний, значить: певний бенефіт для кождого члена.

Томуж то я прошу Українців зі здоровим розумом: Ставайте громадно в члени Укр. Нар. Союза і до найбільшого його відділу, коли можливо. Таж тут ясне як сонце, що в лісі росте ріжне дерево. Такесаме в кождім народі. Майже кождий чоловік має иншу думку і переконане, але щодо забезпеченя чоловіка розумного від каліцтва чи смерти, і своєї родини — думка і надія кождого Українця однакова, лише з тою ріжницею, де він має належати, щоби бути певним. Отже така певна, перша і найбогатша українська орґанізація в Америці для Українців є тільки Укр. Нар. Союз і найбільший відділ У. Н. Союза в кождім плейзі. Ви аж тоді почуєте себе гордим Українцем, коли будете носити відзнаку У. Н. Союза на своїх грудях і будете певні за свої тяжко запрацьовані гроші.

При тій нагоді прошу тих членів Укр. Нар. Союза, котрим ще не вишуміла з голови паперова Федерація, щоб вже раз схаменулись та стали працювати для добра Укр. Нар. Союза і нашого бідного брата. Бо дуже погана та людина, котра своє рідне гніздо каляє. А ще гірша та, котра про себе самого і свою родину забуває.

Ігнатій Гаврилюк,
член 70. від. У. Н. Союза.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

ЧИ Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТИ ВІДДІЛ У. Н. СОЮЗА?

Як нема, то кождий сьвідомий Українець повинен постарати ся, щоб заснувати його.

До заснованя нового відділу У. Н. Союза потреба на початку не меньше як 6 нових членів.

По близші інформації в справі заснованя нового відділу треба зголошуватись листовно на адресу головного рекордового секретаря У. Н. Союза.

S. MILANOWYCZ
P. O. Box 76. Jersey City, N. J.

ІНФЛЮЕНЦА

Отець Молінґер поборював інфлюенцу в 1891 р. Його чудесна рецепта має великий попит сьогодня. Простий спосіб лічення, що переконує інтелігентних людий.

18 оригінальних книжок з рецептами Отця Молінґера показують, що на початку девятьдесятих років тисячі людий хорувало на інфлюенцу.

При першім обяві перестудженя він радив пацієнтови брати своє лікарство на кашель, перестуджене і інфлюенцу.

Він радив їм, щоби вечером перед спанєм запарили собі повну столову ложку його пятнайцяти зіль в горнятку кипячої води і випили. Випивши той Славний Ростинний Чай, ви спітнієте. Він усуває отруї і поменшує горячку. 131св41

Отця Молінґера лікарство на кашель, перестуджене і інфлюенцу та його Славний Ростинний Чай, се чудесні комбінації і в Пітсбурщині тисячі уживають їх тепер, бо там публика знала особисто їх автора і має довіре до його продуктів.

Отця Молінґера лікарство на кашель, перестуджене і інфлюенцу висилаєть ся всюди почтою за $1.10. Його Славний Ростинний Чай $1.10. Повний засіб ліків за $2.20. Пишіть сьогодня до: (Огол.)

MOLLINGER MEDICINE CO.,
33 Mollinger Building,
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

ЩО ТО Є ПЕРЕСТУДА І ЯК ХОРОНИТИ СЯ ВІД НЕЇ.

Коли чоловік дуже розігріє ся, чи то в теплій хаті, чи на сонци або від якоїсь роботи, скорого ходу, або бігання і танцю, то тоті кровоносні судини (жилки), що під самим верхом тіла, під шкірою або в слизницях, оболонках, котрими вистелені в середині ніс, рот, горло, проводи віддихові і т. п., розширяють ся значно і кров набігає до них, остуджуєть ся в них поволи, а серце забирає так остуджену кров назад і відводить її до легких. Через те може чоловік видержати навіть і значну теплоту. Але коли хто дуже розігрітий вийде нараз на студений вітер або в якийсь инший спосіб остудить ся нагло, то тоті жилочки сейчас стягають ся дуже борзо, а серце, коли утомлене, не може борзо забирати з них крови. А треба знати, що серце може втомити ся не лише від роботи, від ходу і бігання, але й від того, коли чоловік сидить довго в теплій хаті. Тоді мусить серце добре працювати, щоби удержати правильне кружене крови; коли-ж не може того зробити, то настають в тілі такі зміни, котрі називаємо перестудою. Тоті зміни настають найскорше тоді, коли чоловік розігрітий і спочений вийде борзо на студений воздух. Длятого в зимі можна скорше перестудити ся ніж в літі, в ночи скорше ніж в день, скорше, коли на дворі вітер і мокро, ніж коли сухо і тихо. В таких случаях кров десь в одним місци може в жилочках спинити ся, не може борзо з них відплинути; вони здують ся, кульочки крови до них приплипають і в наслідок того тії частини тіла, де се стало ся, ослабають і настає в них така зміна, котру називаємо запаленєм від перестуди. Найлекше а длятого і найчастійше приходить запалене слизниць і дістаємо катару носового, кашлю, запаленя легких.

А треба ще знати, що у кождого чоловіка, хоч би й зовсім здорового, може бути на слизницях в носі і в роті та горлі повнісько малесеньких животин, т. зв. бактерий, котрі, доки в чоловіка його слизниці зовсім здорові, нічого не шкодять; вони тоді ані не ростуть ані не множать ся, бо тіло ставить їм опір; але скоро тіло в наслідок перестуди ослабне, то бактериї зачинають борзо рости і множити ся, а тоді викликають остре запаленє. Звісно також докладно, що причиною запаленя легких є бактерії, котрі можуть бути в роті навіть зовсім здорового чоловіка і аж в наслідок перестуди викликують запаленє легких.

Але перестуда може викликати ще й инші недуги, як н. пр. ревматизм мязів, або т. зв. підвіянє, лупане голови і т. п. Ревматизму мязів можна найскорше тоді набавити ся, коли розігріте тіло обвіє десь в одним місци маленька струя студеного воздуха, котра добуває ся н. пр. крізь шпару в вікні. Кажемо тоді, що то настало від протягу. Длятого і протяги можуть бути шкідливі; але не треба думати, що зараз кождий протяг мусить зашкодити. Також само не треба гадати, що коли хтось звігрітий напєть ся студеної води, може дістати запалене легких або її сухоти; вода прецінь не іде до легких, ані не може їх нагло остудити.

З того всего видимо, що треба робити, аби не перестудити ся. Хто сильно розігрів ся, нехай не виходить легко одітий на студений воздух; хто спочений, нехай не лізе в студену воду. Хто розігрітий виходить на студений воздух, нехай не віддихає отвертим ротом, лиш носом. Але найзвичайнійша річ призвичаювати ся до всяких змін, лиш робити то розумно і постепенно; не убирати ся затепло, не завивати ся, особливо не завивати шиї. Треба часто змивати ціле тіло насамперед теплою, а відтак студеною водою. Хто би перестудив ся, нехай зараз положить ся і огріє ся, нехай пє богато чаю, або хочби лиш теплої води, а коли би показала ся горячка, треба порадити ся лікаря.

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА ПРОПУКЛИНУ

5000 ТЕРПЛЯЧИХ ОДЕРЖИТЬ PLAPAO ДАРОМ НА ПРОБУ.
НЕ КОНЕЧНО ОБТЯЖУВАТИ СВОЄ ЖИТЄ НЕВИГІДНИМ ПОЯСОМ РУПТУРНИМ.

Таку благородну оферту зробив сам винахідник сеї чудової методи, діляючої через **день і ніч**, щоби скріпити утомлені мязні, аби позбути ся остаточно невигідного пояса цілком і то без небезпечних операцій.

Нічого не платить ся.

5000, котрі напишуть, пішле пан Стуарт достаточну скількість Plapao без кошту аби Ви цілковито випробували. За сю пробу не платить ся нічого ані тепер ані пізнійше.

Перестаньте носити пояс.

Так, перестаньте носити пояс, бо се знаєте з власного досьвіду, що пояс на руптуру є лише чимось хвилевим або фальшивою підпорою перед розпадаючим ся муром, бо пояс спиняє кружене крови, підриває лише терплячого здоровлє. По щож довше носити пояс на руптуру. Тут є добре средство, котре можете випробувати для власного вдоволеня і то цілком даром.

Уживає ся в подвійній цїли.

Перше: Першою і найголовнійшою ціллю Plapao-Pads є, що раз приложене щедно прилягають до ослаблених мясень, придержують лік так званий Plapao, який має прикмету стяганя і котрий в полученю зі складниками лічничими дикої маси ділає на приспішене круженя крови, підсичує в сей спосіб мясні і приводить їх до правильного стану, сили і елястичности. Тоді доперва, а не скорше, можна надіяти ся уступленя руптури. Друге: Маючи силу прилягаючу, щоби запобігати зсуваню ся човенця, Plapao-Pads оказали ся важним чинником в уздоровлюваню руптури, котрої пояс не є в силі удержати. Сотни людий старих і молодих явили ся перед урядником уповажненим до відбираня присяги, присягнуло, що Plapao-Pads вилічили їх руптуру цілковито — декотрі з тих руптур були в дуже грізнім стані і дуже старі.

Засадно ділаючі в день і в ночи.

Важною прикметою лїченя **Plapao-Pads** є, що триває розмірно лише короткий час до осягненя успіху. А то з сеї причини, що ділане є безперервне через 24 годин на добу отже через день і ніч.

Нема недогідности, жадної невигоди і жадного болю. Кождої хвилї, коли спите чи працюєте, се знамените средство непримітно впоює в мясні нове житє і силу, котрі то сили потреба тим мясням черевним, аби удержати внутренности в нутрі черева без штучної вишної підпори.

Plapao-Pads оправдане.

Правила, на яких Plapao-Pads ділають, можуть бути легко зрозумілі, коли глянете на повисшу ілюстрацію і коли перечитаєте слїдуюче поясненє:

Plapao-Pad є зроблений з сильного тягучкого матеріялу „E", котре має прикмету подавати ся до рухів тїла і цілковита вигода в ношеню. Внутрішна його сторона є липка, подібно як плястер, хотяй ріжнить ся він від плястру, що запобігає, аби човенце „B" зсувало ся з місця.

„A" се є побільшений конець, котрий прилягає до ослаблених мясень і котрий запобігає зсуваню ся Plapao-Pad.

„B" є човенце формоване в сей спосіб аби замикало отвір руптури, запобігаючи висуваню ся внутренностий з черева. В човенци знаходить ся збірник, а збірник наповнений є ліком майже цілющим о прикметах стягаючих. З хвилею, коли лік огріває ся через тепло тїла, стає течаю і витїкає тоді з отвору означеного буквою „C" і впоює ся через дірковаті отвори в тїло, щоби скріпити мясні і стягнути отвір руптуровий. „F" се є довгий конець Plapao-Pad, котрий прилягає до бедрової кости, а бедрова кість, будучи твердою частию чоловіка, додає Plapao-Pad-ови знамениту точку оперта.

Спробуйте се на мій кошт. Не посилайте гроший. Хочу Вас пересьвідчити своїм власним коштом, що можете побороти руптуру.

Коли утомлені мясні віднскають свою силу і елястичність; коли болюча і небезпечна протрузія згине; коли вражінє „пертя в долину" мине цілком безповоротно і коли віднскаєте свою силу, животність, енергію і черствість, і коли Ваш вигляд поправить ся під кождим зглядом так, що навіть Ваші товариші звернуть на се увагу —

Тоді дізнаєтесь, що Ваша руптура є поборена — і будете менї за се щиро вдячні, що я Вас нарадив приняти сю цїлющу безплатну пробку.

Пишіть нинї по сю безплатну пробку. Пересьвідчіть ся особисто о його вартости. Не посилайте жадних гроший, бо пробка **не коштує Вас нїчого, а може Вам принести лїпше здоровлє, котре важить більше, як щире золото. Приміть безплатну „пробу" нинї**, а через ціле житє будете задоволені, що скористали сьте з сеї оферти. Напишіть картку, або виповніть сей купон **нинї**, а відворотною почтою **одержите вільну пробу Plapao** з книжочкою пана Стуарта, котра пояснює руптуру, яко презент. Ся книжочка пояснює, в який спосіб ся метода одержала **диплом** і нагороду **золотий медаль в Римі і першу нагороду в Парижи** і кождий терплячий на сю страшну недугу повинен мати сю книжочку.

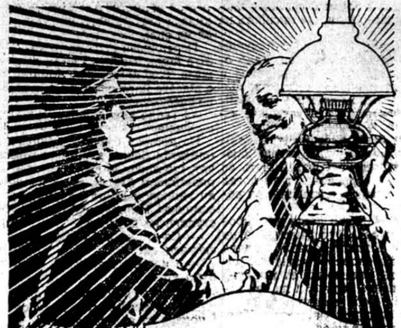
5000 читачів може одержати се безплатне лїчене. Попит напевно буде величезний, аби отже не дізнати заводу пишіть **сейчас.** 106,108в—

Пішліть купон нинї до
PLAPAO LABORATORIES, INC.
Block 3071, St. Louis, Mo.
По безплатну пробу Plapao і книжочку о руптурі.

Назвиско ....

Адреса: ....

Відворотною почтою одержите безплатну пробу Plapao.

Rayo LAMPS

ЛУЧІ ЛЯМПИ РАЙО

Коли хтось з Вашої родини або краян поверне з війска привитайте його проміннючим лицем при милих лучах сьвітла лямпи Райо.

Її незвичайно миле сьвітло, не миготить і не разить, а дає сьвітло де лише Вам треба. Найліпше до всякої роботи і не висилює очий.

Райо лямпи є гарної форми, до перекошеня, легкі до запалюваня, чищеня і зміни кнота, дешеві для купна а корисні для ужитку.

Aladdin Security Oil дає найліпшу услугу.

Жадайте у свого продавця, щоби показав Вам лямпу Rayo.

STANDARD OIL COMPANY
(New Jersey)
Newark New Jersey

ПРОХОДИ, А НАШЕ ЗДОРОВЛЄ.

Чоловік підчас ходженя втягає в свої легки три рази стільки воздуха, як тоді, коли сидить. Бачимо проте з сего, що проходи є найдешевшими і найлучшими вправами, що виходять нам на здоровлє. Коли працюєте сидячи, то старайте ся завше так уладити справу, щоби хоч в части іти до праці і вертати відтам до дому пішки.

В неділю і сьвята виходіть на фарми або на передмістя, де, віддихаючи свіжим воздухом, відповідно скріпите ваше здоровлє. Однак, коли ідете на прохід, то ідіть випростовані і скоро, а не нога за ногою — бо ідучи скоро, побуджуєте ваші легки до енергічнійшого віддиханя свіжим воздухом.

Підчас проходу даємо нагоду нашим мускулам і легким до потрібних їм вправ, як також причиняємо ся до скріпленя нашої нервової системи. Загальна скількість ходженя, на котру позволяє собі навіть енергічний мешканець міста, не є достаточною вправою для мускулів, плечий, рамен і живота. Щоби дійти до властивих вислідів, таке ходженє повинно що дня лучити ся зі систематичними вправами від пятнайцяти до двайцять мінут кождого ранка перед сніданєм і перед спанєм. Чоловік, котрого рід праці приневолює до держаня тіла в похилений або инший не натуральний постави, повинен передівсім звертати старанну увагу на добродійства ходженя і відбуваня регулярних вправ, а то в тій цили, щоби міг направити неправильности, спричинені таким невідповідним способом держаня свого тіла.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ІСТ ЮНҐСТАВН, О. Сестр. Пресв. Діви Марії, від. 119, подає до відома, що дня 10. падолиста б. р. відбув ся річний мітинг, на котрім зістав вибраний слідуючий уряд: Марія Бурка, предс.; Марія Косопуд, заст. предс.; Марія Білан, секр.; Катерина Височанська, заст. секр.; Марія Літипло, кас.; Марія Омелян, заст. кас.; Катерина Кардаш і Анастазія Гіль, контрольорки; Ксеня Залановська і Катерина Шубеляк, доглядачки хорих. Мітинґи мають відбувати ся кождої другої неділї по першім, о годині 3-тій пополудни, в домі секретарки під ч. 110 Ред Аве. Хто хотів би вписати ся до нашого відділу, нехай зголосить ся до секретарки. — М. Бурка, предс.; М. Білан, секр.; М. Літипло, кас.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинг відбудеть ся в неділю, 24. падолиста, в парафіяльній гали при 7-мій улици, точно о годині 3-тій пополудни. Запрашаємо всіх місцевих і позамісцевих членів, аби явили ся на тім мітінгу, бо будуть важні справи до полагодженя. Будемо вибирати новий уряд. Контрольори мають здати відповідний звіт. Будемо принимати нових членів до братства і до У. Н. Союза після статута. — О. Ревть, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Николая, від. 106, повідомляє всїх своїх членів, що місячний мітінг відбудеть ся 24. падолиста б. р., зараз по Службі Божій, в гали церковній при ул. Оклей і Райс. Обовязком кождого члена явити ся на тім мітінгу, бо є богато справ до полагодженя. Котрий член не прийде і не вирівнає свого довгу, зістане суспендований. — С. Прокопів, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Петра і Павла, від. 81, повідомляє своїх членів, що місячний мітинг відбудеть ся 24. падолиста, о 2-гій годині, в домі парохіяльнім під числом 121 Чорч стр. На тім мітінгу повинен явити ся кождий член, бо є богато важних справ до полагодженя. — В. Чачка, предс.; П. Войтович, кас.; Т. Валеґа, секр.

ПОЗІР, УКРАЇНЦІ В ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ.

ВЕЛИКЕ ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

відбудеть ся

В НЕДІЛЮ, 24. ЛИСТОПАДА,
під числом 609 Вест 120-та ул., Вест Пулман, Ілл.,

в справі передсоймовій, як і вибраня делегата на український сойм.

Справа дуже важка. Кожду хвилю треба використати. Отже користайте і не відтягайте справи, бо час, коли відбудеть ся мирова конференція, є дуже короткий. Нам треба зі всїх сил спішити ся, щоб обминути катастрофу на нашій рідній землі. 138

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КЛЮБ!
Н. Шемердяк.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подаєть ся до загального відома, що братство Пресв. Діви Марії, від. 154 У. Н. Союза, Бейкертон, Па., зістало з днем 18. падолиста 1918 року виключене з нашої організації.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 18 падолиста 1918.

К. Кирчів, гол. предс.
Є. Милянович, г. рек. секр.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО МІСТА СТ. ЛУЇС І ОКОЛИЦІ!

Заходом співацького Тов. Укр. „Бандурист", відограє ся представлене в 3-ох актах

НА ВІДПУСТ ДО КИЄВА

В НЕДІЛЮ, 24. ПАДОЛИСТА
в гали церковній на Долман і Гікори ул. під ч. 1120.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Явдоха..............п-ні Елена Макара
Гаврило, старий Москаль..............п. Стефан Репчак
Іван, його зять......п. Ів. Ружицький
Анна, їх донька...п-на Емілїя Серняк
Петро, муж Анни......п. Яків Фостій
Максим, син Івана....п. Йос. Пиндик
Одарка, служниця...п-ні Пар. Фостій
Дяк ....п. Василь Щупляк
Янкель, жид........п. Стефан Макара
Листонош ....Н. Н.

Діеть ся в селї близько Канева.

Александер Сташко, дякоучитель.

Початок точно о годині 7-мій вечер.

Рідимці з Ст. Луїс і околиці! Прийдіть як найбільшим числом на се так гарне і велике представлене, котре зацікавить кождого, хто лише прибуде. Не повинно бракувати нї одного з вас тому, що дохід є призначений на нашу церков. Прийдіть а певно не пожалуєте. 138

КЕНСІНГТОН, ІЛЛ.

ПОЗІР! УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

УКРАЇНСЬКИЙ ДРАМ. КРУЖОК З ВЕСТ ПУЛМАН

відограє пораз перший дуже гарну штуку під заг.

З НЕВОЛІ ТЕМНОТИ

В СУБОТУ, 23. ЛИСТОПАДА
в гали п. І. Станчика,
205 Іст 115 ул., Кенсінгтон, Ілл.
Початок о годині 6.30 вечером.
Вступ від особи 75, 50 і 35 центів.

Родимці! Коли сумуєте, коли Вам тяжко на серцю, коли велика туга за родиною забиває Ваші радощі, прийдіть на нашу штуку, котра дасть Вам повне вдоволенє. Наші аматори і аматорки від кількох літ працюють над вивченєм сеї української представлені. Отже Вашою річчю є, прийти їм з помочию та піднести в них духа до дальшої праці. 138-39

БАЛЬ! ПЕРЕД І ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ!

Коли Ви недужі порадьтеся зі мною

Я вибрав за свою спеціяльність застарілі, нервові і скомплїковані недуги, які вимагають опіки спеціяліста.

Зверніть ся до нас, коли Ви є недужі а ми постараємось ужити всі наші сили, щоби поліпшити Ваше здоровлє. Коли Ви терпите на жолудок або біль печінки чи кишок, безсильність, безсонність, болї голови або загальне недомагане, то порадьте ся зі мною. Коли Ви терпите на ревматизм, ломане, болї в суставах і др. терпіня, то зверніть ся до мене. Мій довгий досьвід і практика дають менї змогу надіятись, що Ви зістанете мною вдоволені і будете менї прихильні на все.

Не відкладайте Ваше лїчене. Поспішіть, щоби запобічи Вашій недузї ще вчас. 91—

Перша порада даром.

Години принятя від 9-ої години рано до 8-ої вечер, в неділї від 10-ої рано до 1-ої в полудне.

Dr. MESSEC

СПЕЦІЯЛІСТ

124 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.

НОВА ДРАМА НОВА ДРАМА

Волод. Сиротенка, з укр. теперішного життя

ТЕРНОВИЙ ВІНОК

або ЖЕРТВИ ЦАРИЗМА

на 4 дії, з описом характеризації, легка до вистави на сцену.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

За примірниками зголошуйтесь на адресу:
V. SIROTENKO, 2156 Hughes Ave., Bronx, New York

Недужі люди

в Детроіт, Міш.

котрі терплять від хронїчних, нервових, упірчивих або скомплїкованих недуг. Чи ви хочете бути вилїчені так, щоб Ваші гроші не пійшли на марно? Прийдіть і дайте менї оглянути себе, щоб я міг Вам помочи. Оглядини, погляд і порада безплатні.

Лїта практики в лїченю нервових, хронїчних і скомплїкованих недуг, дають менї змогу примінити науковий, електро-медичний спосіб лїченя, який дав многим недужим поміч і запобіг перед конечностию небезпечних операцій. 93—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ НА ХРОНІЧНУ, НЕРВОВУ, КРОВНУ, НА СКІРУ АБО СКОМПЛІКОВАНУ НЕДУГУ, АБО КОЛИ ТЕРПИТЕ НА ЖОЛУДОК, КИШКИ, ПЕЧІНКИ, УТРОБУ АБО НА РЕВМАТИЗМ, БОЛІ В КРИЖАХ АБО СУСТАВАХ І Т. Д., ТО НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ. БЕЗПЛАТНО — НИНІ.

Години принятя: від 9-ої рано до 8-ої веч.

Dr. RUSSELL,

В неділї від 10-ої рано до 2-ої попол.

176 E. Jefferson Ave. near Woodward Ave. Detroit, Mich.

Columbia

НОВІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ

ЯКІ ЩОЙНО ПОЯВИЛИСЬ

10-inch 85 cts.

ЦЕРКОВНА МУЗИКА СЛАВНОГО УКРАЇНСЬКОГО КАТЕДРАЛЬНОГО КВАРТЕТУ.

E-4042	Радуйте ся усї люди. / Нинї Адаме.	E-4043	Бог предвічний. / Христос родив ся.

Сей сьвітової слави квартет церковний українських співаків викликує подив у слухачів сеї чудової музики. Сі Різдвяні піснї є співані в солемній гармонії і знаменитім ритмі. Кождий Українець повинен би мати сї Колумбія рекорди на наближаюче ся Різдво.

ДРУГІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ, ЯКІ ПОВИНЕН ВАМ ВІДОГРАТИ ВАШ ПРОДАВЕЦЬ:

10-inch 85 cts.

E-1413	Та нема гіршї нікому. / Коло млина.	E-3885	Од села до села. / Ой на горі терень.
E-2316	Стоїть гора. / Ой ти дівчино.	E-3949	Баламути. / Чумак.

Кождий продавець Columbia радо відограє для Вас сї рекорди зовсім безплатно. Він дасть Вам також катальог українських рекордів Columbia. Жадайте їх у него.

Купуйте Военні Щадничі Марки

Коли купуєте плити, то жадайте тільки плити „Колюмбія" і подайте число плити.
Звертайте увагу на сю торговельну марку на всїх плитах Колюмбія.

COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

Коли Ви Не Мали Успіху в Приверненю Здоровля

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

з кождою хронічною, нервовою або скомплікованою недугою, котра вимагає услуги специялісти. Дорога до сеймасового повороту до здоровля стоїть для Вас отворена. Моєю методою є лічити жерело недуги і в сей спосіб дати вислїди спричинюючи постійне поліпшене в терпіннях і в лїченю.

Нечиста кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомаганя міхура, Простатітіс, Недуги жолудка.

Руптура і Гемороїди лічені з добрим успіхом без операції, Ревматизм, Біль серця, Нервове обезсилене, Прищі, Біль голови.

Нервове почуте обезсиленя, Нервове лихе травлене, Нервове вичерпане, Болї в хребтї, Рани в устах і на язику.

Всї другі недуги які є вислїдом тих терпінь.

Нечиста кров і недуги скірні лїчені з добрим успіхом.--Модні встрикуваня і Серум.

Специялїста висше 25 лїт.

Порада даром.

Мої цїни є умірковані.

Dr. WILLMARTH, специяліст,
138 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.
Години урядові: 10—4 і 6—8. В недїлї і правильні сьвята 10—2. 81—

ДАРОМ! НА СЬВЯТА! ДАРОМ! ДЛЯ КОЖДОГО!

Пригляньте ся тому годинникови, якого еще жадна фірма не спродавала. Є він золотий Голд-філд. Механїзм зі стали і чистого нїклю. Посїдає 21 камінів правдивих. Хід чистий і є так урегульований, що не спізнить ся нї не прискорить навіть на одну мінуту. Є гарно гравірований. Перед посилкою випробований. Гварантований на 25 лїт. Подобаєть ся кождому. Є він середної величини. Вартість того годинника є всюда $20.00, а ми даємо вам його зовсїм даром, коли спродасьте нам між знакомими 50 штук ріжної золотої біжутерії. Кождий кавалок є стемпльований і осібно запакований. На кождім є цїна від 25 цнт. до $1.50. Знайдете там золоті перстені для мущин і женщин, шпильки до краватки і рукавів, золоті ланцушки до годинників, золоті бранзолетки, нашийники для женщин, брошки і много инших золотих кавалків, котрих тут з браку місця описати Вам не можемо. Єсли спродасьте тільки по 20 цнт. штуку, то зберете $10.00. Ми Вам даємо годинник і тих 50 кавалків біжутерії тільки за $9.95. Зближають ся сьвята і пощо вам платити дорого за презенти, з того можете вибрати гарний дарунок для жінки, товаришa або нареченої. Подумайте еще нинї, бо такої оферти Ви еще нїколи не мали. Трафляєть ся Вам дістати $20.00 годинник даром, тож спішіть ся. Пришлїть 50 цнт. на пересилку. Адресуйте: 138в147

STAR CO., Dept. 60, 2016 W. ERIE STR., CHICAGO, ILL.

Dr. I. Michel
106 E. 7th Street, NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4636. 100-12

Специяліст недуг женських і акушер, виконує найтруднїйші операції в Вашій хатї або у себе в офісї. Розмовить ся з Вами по українськи.
Години офісові: від год. 9—10 рано і 6—8 вечер.

ВИШЛЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБІ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНО ГАРНУ ПОВІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

В неділю рано зілє копала

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA". 83 Grand Street. Jersey City, N. J.

ПОТРЕБА
ДОСЬВІДЧЕНИХ
БУЧЕРІВ
НАЙЛІПША ПЛАТНЯ
Голоситись до:
SUN PACKING COMPANY,
1912 Spring Garden Avenue,
North Side PITTSBURGH, PA.

Петро Erre.

ГІРСЬКИЙ СТРУМОК.

Був се гарний весняний день в горах.

Вилискувало ся, слезило й плило щось на всї сторони. Вогкий, тяжкий сніг опадав з глухим шелестом із галузок, що випрямлювали ся, видаючи зітхане полекші. Холодна, каламутна вода пробивала собі скрізь дорогу, врізувала ся попід мох і землю. Нараз появляла ся в місцях, де її найменьше сподївали ся. Підгризла землю під снігом і він зсунув ся великою масою на ще більшу масу, поки все разом не стало та не почало плисти бистро, щораз бистрійше, ломлячи дорогою дерева, наче сухе галузє, пориваючи з собою камінє, куснї землї, мохи й порости та спадаючи водопадом з шумом та лоскотом наче в судний день.

В осьтаке божевілє попав один гірський струмок. Був він малий, малесенький, але тим відважнїйший. Пінив ся і розпирскував у шаленому розгонї та скакав без тями. А все приходило ся йому оминати або перескакувати якісь перепони. І зростав у ширину і силу. Відвага розвивала ся в ньому, а сни про будучину ставали щораз сьміливійші. Раз, спадаючи з якоїсь висоти так, що розприскав ся в тисячі веселкових перлинок, зрадив ся зі своєю найгарнїйшою мрією.

— Колись доплину до моря!

Бо й він, як кілька инших гірських потоків, чув богато чудових історій про море. Тож мріяв той струмок, що він розріс ся і перемінив ся в ріку, яка плила тихо, смирно, повагом. На широких долинах побудували ся лишень тому, що він туди перепливав. Сотки тисячів людий і зьвірят завдячували йому житє. Над його берегами повставали гарні, рухливі городи. Покрай нього розстелювали ся величаві огороди повні рож і винограду. В його водах приглядали ся хутори з шибами, в яких відбивало ся сонце. Дерева схиляли над ним свої буйні корони, що весною маїли його верхню білими пелюстками цьвіту яблуні й черемхи, а пізнїйшою порою жовтим, багряним і брунатним листєм.

З пристанї встеленої листєм випливає човник. Сидять в ньому молодята й отсе стаєть ся він сценою поетичної любовної пригоди. На вид щасливої любови потік розяснюєть ся. Витає залюблених чудовим відблиском сонця в своїому плесї й камінцями, що лиснїють на днї.

Та він уміє бути й понурим для нещасної любови. Радо отвирає рамена й принимає в своє темне нїдро єтать, яка пізним вечером кружить мовчалива, непевна, де шукати вічного забутя й вічного спокою...

Де беріг плоский несе дрібнесенькі фильки, в котрих хлюпочуть ся босі дїти, мріеть ся йому, що лоскоче їх по ногах й сьміеть ся, щасливий, як вони...

Так пливучи дійде до широкого моря! Тут двигати-ме на собі великі кораблї, почує брязкіт якорного ланцюха, побачить спиняючих ся моряків, розвиване паруса, а як сей набере в себе воздуха, то висуне ть ся судно тихо, супокійно, поважно на море.

Так мріяв малий, відважний струмочок.

— Скоро иншим вдало ся дожити того всього, вдасть ся і менї, бо я такий великий і могучий! — гадав.

Сьміяв ся, аж хлюпотїло в ньому з самих радощів і плив... плив...

Лїто настало, заки доплив до міста. Потеплїло й струмок перестав збирати. Але відвага не кидала його, нїчого не стратила на силї.

Перепливав село за селом, а лїто йшло наперед і жара більшала. Тодї поменьшав струмок, а відвага його ослабла. Але він не знеохотив ся.

— Тепло також скінчить ся! — думав.

На полях і левадах таки неподалік бачив хлопців і дівчат, що звозили сїно. Парубки поздіймали блюзи, дївчата були лишень в самих спідницях і сорочках. Великі каплї поту виступали на їх лицях.

— Ся спека хиба нїколи не скінчить ся!

— Нинї ще жаркійше, чим було доси.

— А петь ся більше, нїж здорово — сказав якийсь парубок і поклав ся на череві, пючи зі струмка.

— Щоби хоч потік так не висихав!

— А не богато вже з нього лишило ся.

А потік плив далї — чув, що сил йому убуває і сам знає, який він вже маленький.

— Нїколи не дійду до моря — ридав. І відтепер весь його біг був одним риданем.

Аж тут нараз впав до великої ріки тай замовк.

— Пропав я, пропав — сказав він пригадуючи свої мрії. — Нїколи вже не дійду до моря, бо з мене лишень потік, що скріпляє більшу ріку.

Заволоділа ним задума: не бачив великих урожайних сіл, ані гарних, оживлених городів, нї сніжного цьвіту яблунї й черемхи, нї пізнїйше чудових красок осени. Не було в нього очий ані на любов, що його окружала, нї на дїтий щасливих, веселих, іграючих на берегах. Імла смутку закрила перед ним всї чари сього сьвіта.

Що йно, як почув солону воду і сьвіжий подих моря, кинула його задума і він закликав із захвату:

— Море! море!

Потім споглянув із вдячностию в темне, погідне, вересневе небо і прошептав радісно:

— А хоча був я лише струмком, що впадав до великої ріки, прецінь дістав ся до моря!

ФОЛ РІВЕР, МАСС.

Заходом Укр. Аматорського Кружка відограєть ся прекрасна мельодрама в 5-ох актах під заг.

ТИМКО КАПРАЛЬ

В СУБОТУ, 23. ПАДОЛИСТА на польській гали Сокола під ч. 154 Іст Мейн ул.

ВИСТУПАЮЧІ ОСОБИ:

Танас Нагірний ....п. Иосиф Мода
Гафія, його жінка...п. Катерина Дацко
Оля, їх дочка.......п. Пелагія Найда
Тимко Капраль.....п. Михаїл Бельців
Василь Вояк............п. Іван Дутка
Війт.........................п. Яким Криса
Присяжний.......п. Василь Українець
Писар...................п. Василь Гриців
Гершко...............п. Іван Ковальчик
Селянин І..........п. Іван Шидловський
Селянин ІІ..........п. Григорій Фургала
Парубки, І. і ІІ....пп. Мазурик і Буцяк
Дївчата, селяни.

Режисер п. Петро Найда.

Між актами будуть співати дуети і терцети п. Павлїна Ковальчик, Юлія Стех і Михаїл Бугара.

ПЕРЕД І ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.

До танців буде приґравати орхестра найновіші танцї.

Цїна для самотних 50 центів.
Для фамілїйних 75 центів.

Просить ся всїх пов. Родимців Українців, як і другиx народностий з Фол Рівер, Вунсокет, Провіденс, Сентрал Фолс і з близших околиць, прийдіть на се представлене, на котрім спевностию доволї набавитель.

За добру забаву ручить
138-139 КОМІТЕТ.

ЗАПРОШЕНЄ НА МІСІЮ.

В греко-кат. церкві св. Ап. Петра і Павла в Карнеґі, Па., відбуде ся цілотижнева місія від недїлї дня 24. падолиста (новембра) 1918 до 30. падолиста 1918 р., т. є. до суботи вечером. В пятницю 29. падолиста і суботу 30. падолиста сповідь. 137-39

Усїх вірних гр.-кат. в Карнеґі і околиці запрашає ся сею дорогою до многолюдної участи.

При тій спосібности відсьвяткує тутешний отець парох О. Пристай сьвято 25-лїтного ювилея свого сьвященьства. — КОМІТЕТ.

ДО ВСІХ ІНТЕРЕСОВАНИХ.

Я терпів більше як 12 лїт на долеглиі болї голови, нервовість, болї в хребтї і жолудку, мав лихий апетит, ослаблене і запір. Я ходив з трудностию. Я радив ся кількох лїкарів, однак здавалось, що вони не були в силї розпізнати мою недугу і не могли помочи менї.

Одного дня я перечитав оголошене д-ра Ганнона і я віддав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мого занятя, він дав менї поміч за першою візитою і менї поліпшалось. Тепер по 3-місячній опіцї я повернув до здоровля. Всї болї уступили. Я можу добре ходити, і коли передтим я міг заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і менї все що їм смакує. В дійсности мій стан є так знаменитий, що Ви майже не повірили би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знаменитому специялїстови і складаю радо сю заяву, щоби і другі могли пізнати як много добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК,
723 Willow Ave., Hoboken, N. J.
Aug. 11, 1918.

Читайте понизше оголошене д-ра Генона.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову скомплїковану або застарілу недугу а потребуєте помочи специялїста

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ — А Я ДОВЕДУ ДО РЕЗУЛЬТАТУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специялїста. Одна візита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хронїчні болї голови, заворот голови, привиди, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болї в карку і хребтї, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недомаганя жолудка і кишок, невральгічні болї, виступи на язику і запір, прийдіть до мене.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЄКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсїм даром.
Прийдіть нинї. Не відкладайте.

Dr. HANNON
СПЕЦІЯЛІСТ
146 E. 14th Street, New York, N. Y.
Напроти Tammany Hall.
Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В недїлї і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.
Осібний почекальний покій.

ПРИВАТНА КЛЇНІКА.
ОСНОВАНА 1881.
137 East 27th Street, NEW YORK.
межи 3-ою і Lexington Aves.

Денні години: від 9-ої рано до 5-ої попол. у вівторки і пятниці від 9-ої до 9-ої; в суботи і сьвята від 9-ої до 1-ої.

Лїкарі сеї клїніки посїдаючи широке знанє і многолїтну практику є в змозї вилїчити Вас скорше як другі молоді, недосьвідчені доперва пратикуючі лїкарі.

Вони лїчать зі специяльною увагою недуги нервів, нирок, міхура, крови і скіри, але і всї инші хронїчні недуги лїчать з як найбільшим доглядом і успіхом. Операції доконують стисло науковою методою без болю і небезпеки, і в многих случаях без втрати часу від працї. 122св2

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

ОСТОРОГА! Ми не маємо філії, а наша адреса є 137 E. 27th St., New York.N.Y

ВАЖНЕ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ І ЛЬОКАЛІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І КАНАДІ.

ВЖЕ МОЖНА ДІСТАТИ

ВЕЛИКУ КАРТУ УКРАЇНИ.

Мала карта загально звісна і певно нема Українця, який би її не мав.

Велика карта України має зовсїм вигляд малої; виготовлена в 10 красках, тільки на трівкійшім папери і натягнена на полотно.

Величина її 65 через 41 інчів.

В горі і на долинї заосмотрена вона в дручки, так, що дасть звивати ся і переносити з місця на місце. З огляду на те, що се одинока карта подаюча майже всї подробиці нашої вітчини, є вона необходима в кождій школї, льокалю, редакції і взагалї всюда де тільки гуртують ся Українцї в просьвітних цїлях.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ $15.00.

Хто бажає наперед знати, як вона виглядає, хай замовить собі малу карту 21x34 цалї за 50 цнт.

Хто замовить одну велику карту, той дістане дві малі в додатку.

Сї великі мапи кольорує ручно сам автор працї п. Ник. Лячишин, і се дає запоруку, що мапи будуть гарно виконані.

Замовленя слати на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

W. B. CORSETS

W. B. Nuform Корсети
Для Нерозвинених і Пересічних Статій Женщин

Робить кожду стат гарною і ніжною. Дешеві, виріб бездоганний; нема їм рівних у виґоді, ношеню і гарній формі.

W. B. Reduso КОРСЕТИ
для Отилих Осіб

Скриває отилість; оглaджує стан бедер. Шнурівки малі. Легко до них привикнути по першім вдягненю.

До набутя у всїх більших склепах.

WEINGARTEN BROS., INC. NEW YORK & CHICAGO

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до баданя і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи нї, позаяк невилїчимої недуги він не береть лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1835 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

Др. КАУФМАН
УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ З ОДЕСИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї. Прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною приміняючи елєктрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, параліж, випадане волося. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ. ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

Др. КАУФМАН 111 East 7th Street, NEW YORK

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в недїлю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352

КОЛИ ВИ Є НЕДУЖІ

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ СЕЙЧАС

З ВСЯКОЮ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І СКОМПЛІКОВАНОЮ НЕДУГОЮ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ПОМОЧИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТИ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ:
Щодня
від 9-ої рано до 8-ої вечер;
в недїлї
від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

МОЇ ЧУДОВІ УСПІХИ

в лїченю недуг, як острих так і хронїчних, є наслїдком моїх довголїтних студій сих недуг. В додатку в моїх офісах находять ся найновійші прилади, електричні, автоматичні і механїчні, і я не жалую ніяких видатків, які могли би вийти в користь моїх пацієнтів.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ НА 115—

слабі нерви, болї крижий, брак памяти, бите серця, слабість легких, тупу отяжілість тїла, болї голови, завороти, привиди, ослаблене членів тїла, чираки, рани, катар, дерте в горлї, болї жолудка, крижий, болї горла, викиди на язику, запір, ревматичні болї, прищі? Сї як і другі недуги є часто першою проявою утрати здоровля і сили.

DR. J. H. KENEALY.
Специяліст 673 Washington St.,
Слїдуючі двері від Gayety Theatre. BOSTON, MASS.

НЕ ТЕРПІТЬ

КОЛИ ПОМІЧ МОЖНА ТАК ЛЕГКО ОСЯГНУТИ.

Я маю понад 30-лїтну практику в лїченю всіх недуг крови, нервових слабостий, болїв жолудка, міхура, скірних, утроби, нирок і инших ріжнородних недуг мущин і женщин.

Я маю ріжнородні знамениті електричні машини для успішного лїченя. Моє бадане є ґрунтовне і коли того потреба вимагає я уживаю також мою сильну X-Рей машину. 120—

Щонебудь Вам долягає, прийдіть до мене сейчас і порадьте ся мене з довірєм. — Порада даром. ЛІЧИТЬ СЛАБІСТЬ ІНФЛЮЕНЦИ.

Години урядові: Буденно від 9—4 і від 6—3, в недїлї від 10—1.

408 Sixth Ave., PITTSBURGH, PA. Dr. MANSHIP напроти Кауфмана і Баера.

Коли чоловік є хорий

то першою річию, яку він хоче знати є „де знайти доброго лїкаря".

Коли звернете свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних специялістів за якими шукалисьте без страти часу і гроша на инших лїкарів.

Коли його відвідаєте то завважите, що лїкар є дуже обережний в видаваню діягнози вашої слабости; то є, що він шукає докладно нащо Ви хорі. Його заведене є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналїзи крови, хемічної аналїзи мочи, огляненя лучами X-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслїдів докладного розслїдженя недуги мущин, неможливим є помилка.

Лїкар скаже Вам яка є умірковaна цїна за лїчене. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лїкаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавляти ся йти до него. 21-33

Його інституція має кождий найновійший апарат до огляданя хорих: Статік, Ґалванік, Дарадік і Гай Фріквенсі Електрісіти; Озоне Інгалаторіюм, Електрік Осцілляторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в недїлї від 10-ої рано до 1-ої попол.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий специяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

КУРСИ АНҐЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАОЧНО

Хто би Ви не були, яке би не було Ваше образоване, в якім занятю Ви би не працювали, зачніть учити ся

АНҐЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

Наша школа сим заявляе, що вона зобовязує ся вичити читати, писати і говорити по анґлійськи кождого Українця, що живе в Америці. До сеї школи не мусите особисто ходити. Ми висилаємо спеціяльно зладжені задачі почтою. Кождий що запише ся до сеї школи учить ся анґлійської мови під наглядом фахового учителя або учительки. Платня за цілий курс лише 5 долярів. За 4 роки істнованя сеї школи, покінчили курс тисячі Українців. Від кождого є подяка, і кождому дивно, що так легко і приступно вивчив ся анґлійської мови після нашої системи. Пробні задачі і подробиці висилаемо за 10 центів (марками). Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Нашим кличем — чеснота, точність і строге виповнене діла.

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL, Dept. 46, 525 W. 47th St., New York, N. Y.

Чому ТЕРПІТИ

КОЛИ ПОМІЧ МОЖНА ТАК ЛЕГКО ОСЯГНУТИ.

Моя 30-літна практика навчила мене досьвіду в обходженю ся і застосованю найліпших наукових метод в всяких недугах крови, нервових долягливостий, недомаганях жолудка, міхура, шкіри, утроби, нирок і других дітинних частий тіла. Бадане мочи безплатне. Приходіть сейчас, ґосьтє ся нині. 31—

Ви можете розповісти свою слабість у Вашій мові і з довірєм. Я не послугуюсь тулмачем.

Години офісові: денно від 9. до 4. і 6 до 8. В неділі і сьвята від 10. до 1.

Dr. Wm. BOEHM

4 East 30th Street, межи Медісон і 5-тою евеню. NEW YORK, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має напись з MIDY

Уникайте підробів.

ДР. К. Д. БІЛИК

Одинокий український христіянський лікар-хірурґ в Ню Йорку.

827 E. 17th ST., NEW YORK, N. Y.

Доконує операції мущин, женщин і дітий, лічить з певним успіхом ревматизм, недуги жолудкові, сліпу кишку, геморої́ди, грубі жили, ніс, горло, уші і инші недуги мущин і женщин, як біль в крижах, обірване, уділює поради що до хову і годованя дітий. Єсли не можете прийти, напишіть лист і опишіть недугу. Залучіть марку на відповідь. 92—

Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер. Неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4498

ОДИНОКА ШКОЛА АВТОМОБІЛЕВА яка істнує від 1885 року.

Наш довголітний досвід зробив нашу школу одною з найліпших. Маємо власний ґарадж з 20 автомобілями і даемо Вам спосібність навчити ся механізму ріжних виробів автомобільових. Учимо Вас у Вашім язику. Наші учителі є експертами в науці їзди автомобілевої, з дипльомами посьвідченими конзулями. 122—

По укінченю нашої школи можете бути шофером не лише в Злучених Державах, але також в Европі. Поручаємо посади в Ню Йорку. Денні і вечірні курси. Спеціяльні відділи для женщин. Пишіть або голосіть ся особисто до нас заки запишетесь деинде.

INTERNATIONAL AUTO SCHOOL, 147 E. 40th St., New York, N. Y.

В ШВЕЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Демократичні реформи в Швеції.

КОПЕНГАҐЕН, 15. падолиста. — Серед небезпеки большевизму і анархії, яка появила ся над овидом Европи, шведський король, Густав, пішов на зустріч здемократизованю шведської держави.

Шведське правительство оголосило нині урядовий звіт, в якім предкладає слідуючу програму, яка безпроволочно має бути переведена:

1. Виборча реформа.
2. Самоуправа.
3. Контроля парляменту над заграничними справами Швеції.

Є в пляні відбути в Стокгольмі масові збори, на яких має бути предложена народови форма шведського правительства.

Швеція буде проголошена републикою, коли сього зажадає більшість народу.

В ШВАЙЦАРІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Соціялісти відкликали загальний страйк в Швайцарії.

ВАШІНҐТОН, 15. падолиста. — Соціялістичний комітет відкликав свій розказ до загального страйку в Швайцарії. Телеграма доносить, що соціялістичний комітет повідомив про те президента швайцарської републики.

Швайцарський посол висказує своє переконане, що такий стан справи означає цілковите здавлене большевицького руху в Швайцарії.

В ФІНЛЯНДІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Замордоване бувшого ґенерал-губернатора.

КОПЕНГАҐЕН, 15 падолиста. — Ґен. Сейна, бувшого фінського ґенерал-губернатора, упроваджено силою з шпиталю в Кронштадї і його утоплено або розстріляно, як се доносить телеграма з Гельзінгфорсу.

(Ґен. Сейн увязнено в марті 1917 р. на приказ провізоричного правительства російського. Він був звісний зі своїх строгих метод, яких він уживав до здавленя всякого народного повстаня).

Балтійська держава.

ЛОНДОН, 15. падолиста. — **Народні ради в Естонії, Лівонії, Курляндії і на островах Езель рішили утворити спільну балтійську державу,** як се доносить телеграма з Риги до Копенгаґен.

Люксембурґ републикою.

ЖЕНЕВА, 17. падолиста. — Нарід і парлямент в князівстві Люксембурґ домагають ся уступленя з престола великої княжни. Члени ліберальної партії поставили жадане перемінити князівство в републику і злучити її з Францією.

Велика княжна мала згодити ся на те під услівем, коли се буде порішене при помочи загального голосованя.

В АНГЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 18, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Робітнича партія відкликує своїх представників з кабінету.

ЛОНДОН, 14. падолиста. — **Англійська робітнича партія („Лейбор Парті") ухвалила нині великою більшістю голосів відкликати своїх представників з англійського кабінету.**

Дня 25. падолиста, як се заявив Бонар Лов, буде проголошена проклямація в справі скликаня нового парляменту. Номінація кандидатів на послів відбудеть ся дня 4. грудня, а голосоване дня 14. грудня. Числене голосів буде відложене найдальше по день 28. грудня.

ПРИ СТРІЛЕЦЬКІЙ ВАТРІ

ЦІНА 40 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ІНФЛЮЕНЦА СЕ СТРАШНА ГИДРА

ВІДРУБАЙТЕ ІЇ ГОЛОВУ ОДНИМ ЗАМАХОМ.

УЖИЙТЕ

Кальварійське Вино Лічниче

Інфлюенца обявляесь слідуючо: Ломане голови, перестуджене, дрощі чихане і т. д. Поваги лікарські зізнають, що передусім належить удержати в порядку жолудок.

Кальварійське Вино Лічниче є на се випробуваним і найліпшим средством. Перестуджене має лічити за 24 годин. Усуваючи з тіла трійливі складники, дає Вам чистій жолудок, чисту кров, добрий апетит, спокійний сон; одним словом, регулює і скріпляє цілий систем. **Хороніть Вас від тої страшної недуги.** Держіть все під рукою. **Кальварійське Вино Лічниче**, котре як ангел хранитель чуває над Вашим здоровлем і Вашої родини.

Памятайте, що ми звертаємо кождий цент, хто докаже, що наше **Кальварійське Вино Лічниче** не є таким як пишемо.

Ціна бутельки $1.25.

До набутя у всіх аптиках, у наших агентів або прямо у фабрикантів:

D. WROBLEWSKI & CO., S. W.
196 E. 4th St., New York, N. Y.

ВІЧНИЙ ЖИД РОДОМ З ЄРУСАЛИМУ

який був присутний при розпятю Ісуса Христа і ще до нині мандрує по сьвіті.

ЦІНА 10 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ГУМОР І САТИРА.

Чому?

— Не плач, Джов, батько тебе бє тому, що він тебе любить і хоче твого щастя.

— То чому не бють мами; таж вони їх також любять?

Причина.

— Пане містер! доперва два дні, як ми оба знаємось, а вже хочете позичати від мене гроші?

— На се я робив знакомство з вами, бо до чого иншого мені вас не треба.

Через дорожню.

— Я не можу працювати з цигаром в устах, тому я є змушений позбути ся сего звичаю.

— Чого, куреня?

— Ні, звичаю працювати..

ВЖЕ ВИЙШЛО 3-ТЕ ЧИСЛО

МОНОЛЬОҐИ

Хто хоче насьміяти ся і розвеселити пригнобленого духа, нехай сейчас купує III книжочку Монольоґи. Зміст сеї книжки:

1. ФРАЙТЕР КУБАСА.
2. СТРАШНИЙ СОН.
3. ЛИХО ВІД ТЮТЮНУ.
4. МОНОЛЬОҐ ЖЕБРАКА.
5. XXI. СТОЛІТЄ.
6. НА КОНЦЕРТІ.
7. ПЕС.
8. МОНОЛЬОҐ ЖИДА.

Ціна всего 20 центів.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Давайте тільки.

— Я думаю, що ти мене так любиш, що не дав би мене за міліон долярів — говорить дівчина до кавалера.

— Так! Але як би мені хто за тебе дав тільки тисячку, даю тебе з подякою...

Цікава.

— Чи твоя жінка пришиває коли тобі відірвані ґузики?

— Сего не робить, але за се що вечера перешукує мої кишені.

Важна причина.

Господиня: Перепрашаю, але з паном Голим не можете тепер бачитись.

Гість. А йому що бракує?

Господиня: Сорочки! Дав до праня.

— Чи увіриш мені, товаришу, що я 20 літ тому прийшов до Ню Йорку пішки і до того в подертих черевиках?

— Цілком вірю. Я зявив ся в Ню Йорку цілком голий...

— Е, жартуєш з мене!

— Противно — впевняю тебе, що се правда. Хибаж ти не знаєш, що я уродив ся в Ню Йорку?

ПОТРІБНО БУЧЕРА СЕЙЧАС.

Бучера Українця, котрий розуміє досконало свою роботу в тім фаху. ДОБРА ПЛАТНЯ. Голосітись листов на адресу:

POSADA,
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ПЕРЕСТАНЬ!!!

брати дроги. медицини або піґулки, а дістаньте "Nature's Cure" зіля і корінї з Вашого власного краю, які е змішані експертами, а Ви лиш додайте горячої води і випийте як вказано.

Коли терпите на брак апетиту, ослаблене, хронїчні болї голови, злу кров, болї в крижах, слабости нирок, безсонність, нервовість, нестравність, болї або катар жолудка, хронїчний запір, катар внутрішний, то вишлїть $1.00 почтою а одержите велику пачку зіл. 36св146

CORNELA LABORATORIES, Dept. 54, P. O. Box 20, City Hall, New York City.

ДАРОМ ПРЕЗЕНТ ДЛЯ ДІВЧАТ І КАВАЛЄРІВ.

Коли бажаете осягнути любов осіб Вам дорогих, вишлемо Вам даром опис ючої тайни любови і много инших цікавих річий. На відповідь залучіть 6 цнт. марками. AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., P. O. Box 1034, New York City. 117вс—

АДВОКАТ

OTTO H. DROEGE

уділяе безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від години 4-ої до 7-ої пополудни, а в неділі від год. 10-ої до 1-ої в полудни в Американсько-Українськім Бюрі.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
520 E. 6th St., New York, N. Y.
Tel. Orchard 8868

ТАРАС БУЛЬБА

написав МИКОЛА ГОГОЛЬ

дуже гарна повість з ілюстраціями.

ЦІНА 50 ЦНТ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую Леонка Марцінковського з села Конюшки. Його брат помер. Прошу зголоситись на адресу:
PAUL KOS, 136-38
Box 267, Olean, N. Y.

ПОШУКУЮ свідоміиших Українців в кождій місцевости в Америці і Канаді, котрі легко хотілиб заробити добрі гроші. Голоситись листовно до: 120с149
ART PAINTING AND CARVING CO., 719 N. Western Ave., Chicago, Ill.

ДЯКОУЧИТЕЛЬ, іспитований, маючий 18-літну практику, з добрим голосом, умілючий провадити хор, так церковний як і сьвітський, учити діти в школі, а також і вечеркові вистави, концерти і т. и. Жонатий, бездітний, пошукує сейчас посаду. Ласкаві зголошеня прошу слати на адресу: DIAKO-UCZYTEL, 7 Avon St., Ansonia, Conn. 138-40

ДЯКОУЧИТЕЛЬ, знаючий управляти дуже добре хором, доброго характеру, морального і тверезого житя, пошукує місця на дякоучителя. Котра парохія потребувалаб, прошу Всечесніших оо. зголоситись на адресу адміністрації „Свободи", під анонімом: Diako-uczytel. 138-40

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗАРУ посідає у своїм складі книжки ріжного змісту. — Коли ні, то пишіть сейчас по каталог книжок, залучаючи 3-центову марку на пересилку. 8v—135
SICHOWY BAZAR, 34 E. 7th St., New York, N. Y.

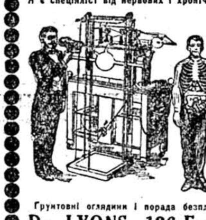
ДАРОМ! Коли хочете знати тайну силу природи або віщуна щастя, пишіть, пішлемо Вам даром „Гороскоп" то є астрономічне предсказуване долі кождого чоловіка, як також катальог найгарніших і легких до виконаня штук магічних і много других новостий. На пересилку залучіть 6 цт. марками. 122св—

INTERNATIONAL SALE HOUSE, 1 Union Square, New York City.

Др. Лайонс спеціяліст через останних 28 літ

Всї недужі мущини, женщини і діти нехай прийдуть до мене за порадою. Я є спеціяліст від нервових і хронїчних недуг від 28 років.

Многі літа я був в зносинах з найліпшими шпиталями міста Ню Йорку. Способи мого лїченя є в наукових методах, звісних лїкарській професії в Европі і Америці. При лїченю уживаю найліпші і найновійші лїки, примінюючи встрикуване анті-токсини в орґанізм в случаях недуги крови. Мій офіс посідає найновійші наукові, електричні прилади і найлїпшу Х-рей машину в Ню Йорку. Коли Ви, недужі, прийдіть до мене. Не тратьте часу. Зволікати небезпечно. Памятайте! Вам не треба відриватись від праці. Часто одно лїчене—отсе що Вам треба.

Грунтовні оглядини і порада безплатно. Ми говоримо Вашою мовою.

Dr. LYONS, 126 East 34 St., New York

МЕЖИ PARK AVE. I LEXINGTON ST., NEW YORK CITY.

Приймає від 9-тої рано до 7-мої вечер. В неділї і сьвята від 9-тої рано до 2-гої пополудни. 107—

УРОЖАЙНІ ФАРМИ!

ХТО В СУБОТУ, 30. листопада, зі мною поїде до української кольонії Ельберта, в Алябамі, тому я заплачу половину коштів дороги, чи купить фарму чи ні, бо я є певний сего, що хто поїде, той буде костумером. Вільна ціла їзда для купуючого. Всї, що їздили в жовтни — покупили. Вони були здивовані, видячи дуже урожайну землю, найкрасші продукти, чудовий клїмат, здорова вода, а коли тамошні фармери оповіли їм про високі ціни, які вони дістають за свої продукти в поблизьких маркетах, про здоровий клїмат, як щасливо і добре там жие ся, то всї вони покупили фарми, аби стати панами в своїй хаті і на власній земли. Пишіть до: 137—42

HRYHORIJ KURDYDYK, 216 East 83rd Street, New York City
або
HENRY C. BARTLING, 911 Hartford Bldg., Chicago, Ill.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лічимо нічого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Геморої́ди рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один доляр заплати, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли бути доси вилїчені, то не зневіруйтесь, а прийдіть і піддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ огляненю та дізнайте ся про нашу опінію і пораду. За нами є довголїтна практика і досьвід в медицинї і хірургії в лїченю нервових і хронїчних недуг. Оглянемо Вас і заопікуємось Вами особисто кождого разу.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронїчну, нервову, кровну, шкірну або скомплїковану недугу; або коли Вам долягає терпіне жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ ВОНА Є.

Довгі літа досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливляють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїчене, яке дало поміч підчас коли инші методи завели, а затим много терплячих уратовало ся від мук і небезпечних операцій.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціяліста. 70—

Години офісові: 9. рано до 8. веч.

Drs. DOYLE & LEWIS

В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave. Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ВАРТІСТЬ ЗДОРОВЛЯ.

Вартість здоровля може лише той належно оцінити, хто був сам попередно недужий, бо нема нічого дорожшого як здоровле, бо **ЗДОРОВЛЄ се БОГАТСТВО**. Не робить ріжниці як довго Ви були хорі, або чи недуга Ваша є легка або тяжка, і коли Ви жадаєте помочи **досьвідченого** Спеціяліста, то не зволікайте, а порадьте ся **Др. Фалька,** котрий протягом послідних **21 років лічив тисячі недужих мущин і жінок,** і коли Ваша недуга є до вилїченя, він вилїчить Вас **скорше, лїпше і дешевше,** як многі инші Спеціялісти. Він часто **лічить недуги,** які другі Спеціялісти не могли вилїчити, бо він бадає і опікуєсь кождим пацієнтом особисто. Його лїчене не справляє болїв і є природне, а много пацієнтів, котрі мешкають сотки миль віддаленя від Ню Йорку, відвиджують Д-ра Фалька в його офісї та жадають помочи.

В його офісї находять ся всї найновійші машини **Електричних Апаратів,** як також чудова **X-Ray машина,** якою можна бачити кожду часть в людськім тілї. Сю машину уживаєсь коли потрібно. В многих случаях вона охоронила многих мущин і женщин від поважних операцій. 132—

Коли терпите на ослаблене нервів, болї жолудка і крижий, катар, болї горла, ревматизм, чираки, шкірні недуги, нарости, запір, геморої́ди, долягливости міхура і нирок, то навідайтесь до него **сейчас** і переконайте ся о його спосібностях як лїкаря-спеціяліста.

ПОРАДА ДАРОМ.
НЕ ЛІЧИТЬ ЛИСТОВНО.

Dr. FALK,

СПЕЦІЯЛІСТ,
11 W. 28th ST., NEW YORK CITY
(межи 5-ою Евенею а Бродвей)

Години офісові: від 11-тої рано до 7-ої вечер щодня, в неділї і американські сьвята від 10-тої рано до 1-ої попол.

ДЛЯ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ!

Даром! Коли Ви бажаєте позискати любов осіб Вам дорогих, то в сїй книжці найдете опис тайн любови, то є способи як стати ся милим, і як приподобатись. Залучіть марку на відповідь. 72вс—

COLUMBIA NOV. SALE CO., Sta. D., Box 9. New York, N. Y.

ПОЗІР! ПОЗІР!

ДО ВИНАЙМУ АВТОМОБІЛЇ

на весїля, хрестини і всякі инші потреби, гарно устроєні на 6-7 осіб, великі „Packard" автомобілї по дуже приступних цінах. 99вс—

Родимці! Не ідіть в разї потреби до чужого, але поспитайте о них у свого

Обслуга в день і в ночи. Винаймаємо також на години.

Прийдіть або телефонуйте до:
Mrs. L. PIASECKA I SYN,
205 E. 14th St., New York, N. Y.
Tel. Stuyvesant 488

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ

117 E. 17th St., близько UNION SQUARE New York City.

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, єчему, пропуклину, геморої́ди, фістулу, ревматизм, невральгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділі від 9-ої до 3-ої.

Вже відкрито першу українську школу музики, малярства, танців

В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

під ч. 900 Френклин ул. (на розі Френклин і Поплар ул.)

Се є перша того рода українська школа в Америці. Наука Музики і Малярства відбуваєть ся під вмілим проводом кваліфікованої учительки, яка покінчила з відзначенем найславнійшу в сьвіті Консерваторію в Бостон, Масс. Серед нашого народу в Америці, а головно серед нашої молодіжи, є богато талантів до музики і малярства. Нехай вони не марнують ся! Належне образоване принесе хосен і славу їм і цілому нашому народови. Тому народ, а головно українські родичі повинні подбати, щоби як найбільше українських дітий а навіть старших вписало ся до сеї школи. Наша школа запевнить їм красну будучність і становище. Наша школа є зареґістрована в Гарісбурґу і признана за добру в стейті Пенсилвенія. НАША ШКОЛА Є ЧИСТО УКРАЇНСЬКА. — Наука Танців відбуваєть ся під проводом учительки, яка покінчила науки на Україні, в Італії і в Америці. Вчимо самих найкрасших европейських і американських танців, т. зв. КЛЯСИЧНИХ. Для нашого молодого поколіня се дуже добра нагода навчити ся як бавити ся в добрім товаристві. Оплата за науку дуже приступна. Тому користайте з нагоди і впишіть ся чимскорше до нашої школи. 117в—

Зголошуйте ся можна особисто або письменно на адресу:

European School of Music and Fine Arts
CORNER POPLAR AND FRANKLIN STS., PHILADELPHIA, PA.

НІНА Н. ВОЛОЩУК, учителька музики і малярства
ВАЛЕНТИНА Г. ВОЛОЩУК, учителька танців

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ — Я ПРИВЕРНУ ВАМ ЗДОРОВЛЄ

Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЄКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ

X-RAYA (ЕЛЄКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.

Я Є найстарший христіянський медик-спеціяліст в Пітсбурґ, Па.; 38 літ практикував успішно, лічучи тисячі недужих людий.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилічені або ні, без здогадів, і поможу Вам тоді, коли другі молоді або непрактичні лікарі Вас завели.

Я УЖИВАЮ лише найліпші і найціннійші ліки при лічeню моїх пацієнтів.

Я МАЮ свій власний департамент з медикаліями і лябораторію, які є найліпші для недужих людий.

Ви здивуєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилічені. Одна візита упевнить Вас про моє знане і вдоволить Вас, через що я осягаю успіхи в короткім часі. 38—

ВСІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі ціни. — Оглядини і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 5. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN Напроти почти.

Specialist

411 — FOURTH AVENUE PITTSBURGH, PA.

(4-тий будинок від Smithfield St. Коли ідете до мене, то упевніть ся про адресу мого офісу).

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
ДР. СПІЛЛІНҐЕР

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє баданє.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя яких-небудь ТРОЮЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних прирядів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна нині вилічитись цілком ліпше тимсамим способом без ужитя ножа.

Маю в посіданю найновійші машини при яких помочи можу заглянути до внутра і збадати зхорілі внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного сьвітла в тіло і забити ними заразливі бакцилї, які є причиною всїх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тільки нешкідливий але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невилїчимого, не піднимаюсь лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ГОДИНИ офісові: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понеділок середу, пятницю і суботу від 9. до 12 в полуднє, а в неділї від 9. до 11. в полуднє.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
153 E. 18th St., New York City.
близько стациї елевейтру 3-ої евені і собвею.

Dr. KOLER,
38 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лїкарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, тробу, нирок, кишок, міхура, шкірні, і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лїчу. 105—

Години принятя: від 9. рано до 8. веч., в пятниці від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

НОВЕ ЗДОРОВЛЄ, НОВУ СИЛУ, НОВУ КРОВ ЗА ТРИ ЦЕНТИ

Коли терпите на слабі нерви, долегливости жолудка і нирок, загальне ослабленє, біль голови, брак апетиту, безсонність, брак енерґії, житя і здоровотности, нечисту кров, біль в плечах, то не видавайте гроший на незвісні ліки, але пришліть нам лист зі своєю адресою, а ми Вам вишлемо відворотною почтою, зовсім даром, без зобовязань з Вашої сторони, повне триднєвне лїченє

JUVITO

знамените чисто зїльне средство на скріпленє тїла, нервів, сили і крови. Адресуйте: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 25, PITTSBURGH, PA. 132-42

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛЇЧИТЬ З НАЙЛЇПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ҐЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛЇПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропуклину при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
804 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Правительство зносить цензуру.

Правительство Злучених Держав оповістило, що зносить цензуру на телеґрами, каблї та листи. Се відносить ся, покищо, лише до тої форми цензури, яку заведено було підчас війни для американської преси взагалї. Підчас війни ґазети не могли подавати жадних вістий про корабельний рух, або про рух американських війск за море. Не вільно було подавати, коли і котрий корабель відїзджає або приїзджає до котрої американської пристанї. Тепер се вже вільно. Тепер ґазети вже можуть писати, коли і котрим кораблем і з котрої пристанї відїде до Европи якась американська місія або правительственний урядник, і т. п. Сподївають ся, що в короткім часї правительство знесе також цензуру на чужинецьку пресу.

Нюйорський майор проти підвишки цїни на молоцї.

Іван Ф. Гайлен, майор Великого Ню Йорку, вислав письмо до президента Вілсона і до адмінїстратора поживи Гувера, в якім атакує їх за останну підвишку цїни на молоцї. Гайлен каже, що такі молочні компанії, як Шефілд і Борденс, збивають незвичайно грубі капітали на молоцї. В справі останної підвишки майор Гайлен написав до Гувера такий лист: — „Від часу одержаня Вашого останного листа, з 5. падолиста 1918, я бачу, що Ви знова позволили підвисшити один цент на кварті молока. Так отже протягом двох тижнів кварта молока подорожіла о два центи і коштує тепер в Ню Йорку 19 центів. У своїм листї Ви складаєте всю вину на молочарників, підчас коли вся справа мається з доставовими компаніями. Мене основно поінформовано, що машинове молоко можна з доходом продавати по три центи за кварту, а фляшкове по пять центів за кварту понад суму, яку платить ся молочарникам. Ви позволили компаніям продавати кварту фляшкового молока за 19 центів. Се є девять центів більше нїж компанії платять молочарникам. У своїм листї ви піддали гадку, що було би добре для міських властий, молочарників і продуковців, які засобляють Ню Йорк, аби вони в якийсь спосіб порозуміли ся і полагодили сю справу без вмішуваня федерального правительства. Коли Ви назначите мене яко свого представника на Ню Йорк, аби розслїдити, чи доставцї (компанії), молочарники і продуковцї побирають справедливі цїни, я дуже радо візьму на себе сю задачу і повідомлю Вас про всьо. Нема більше житевої справи мешканців Ню Йорку, як справа молока і угля. Сю справу я уважаю так важною, що звертаю на неї увагу президента". — Адмінїстрація поживи оправдує підвишку сим, що доставцї не можуть продавати молока за меньшу цїну. Статистика виказує, що пять молочних компаній доставових у Ню Йорку не мали в жовтни нїякого приходу. Також не будуть мати жадного приходу в падолистї. Тимчасом Джан Дїллон, який був колись комісаром поживи в нюйорськім стейтї, і який молочну справу слїдить вже два роки, каже, що доставцї мають більше нїж 8,000.000 долярів річного доходу. Дїллон каже: — „Фармери дістають 3 доляри і 37 центів за 40 кварт молока. Дочислити до того треба 33 центи за перевіз і 13 центів за пастеризованє (процес в цїли стриманя ферментації і убитя мікробів). Коли доставець відбирає се молоко зі стациї, воно коштує його $3.83. На стациї береть ся за одним разом 40 або 50 куфлїв (кождий по 40 кварт) на віз і розвозить ся по склепах. Склепар платить за такий куфель молока $5.60. Я кажу, що коли би чоловік міг заробити на однім куфли 20 центів, то він незвичайно скоро збогатив би ся. А доставцї заробляють на однім куфли $1.77. Отже на молоцї з одного воза доставець заробляє округло 70 долярів".

Смерть першого майора Ню Йорку.

В Парижи, столицї Франції, помер у 68-мім роцї житя Роберт Ендерсон Ван Вик, перший майор Великого Ню Йорку, то є такого, як тепер, який складаєть ся з пятьох дїльниць: Мангатан, Бронкс, Бруклин, Квінс і Річмонд.

Маєтки Вільгельма Гогенцоллерна в Америцї.

Федеральні власти слїдять тепер за жерелами, з яких можна би викрити точний стан маєтку, ульокованого в Злучених Державах бувшим нїмецьким цїсарем Вільгельмом. Кажуть, що Вільгельм має тут міліонові вклади у великих мінеральних і лїсових підприємствах, головно на північнім заходї.

Жиди посилають поміч до Галичини.

Жидівський запомоговий комітет в Америцї поробив уже всякі стараня, щоби вислати грошеву поміч для Жидів у Галичинї, Польщі, Литві, Румунії і в Палестинї. Доси справа стояла найгірше з Галичиною, куди не можна було вислати жадної помочи, від часу, як Злучені Держави виповіли війну Австро-Угорщинї. Тепер розгем оружа улекшив всякі трудности. Американські Жиди висилають до Галичини $100.000; до Польщі $250.000; на Литву $50.000; до Румунії $50.000, і до Палестини $150.000.

Стейт Огайо сухий.

Кінцеве обчисленє голосів в Огайо виказує, що прогібіціонїсти побідили в тім стейтї більшостию 24.719 голосів. Проти заборони вироблюваня, продаваня і уживаня алькоголїчних напитків було 439.005 голосів, а за забороною 463.724 голоси. Крім Огайо, підчас останного голосованя горожани заявили ся за прогібіцією також в стейтї Міннесота, Фльорида, Вайомінґ і Невада. На 48 стейтів Злучених Держав за прогібіцією заявило ся вже 38, отже більше нїж дві третих частий. А щоби правительство завело прогібіцію, треба щоби за нею заявило ся дві третих стейтів.

Відчит в Трентонї.

З Трентон, Н. Дж., доносять, що в льокали тамошної Української Громади п. М. Хандога буде мати відчит 24. падолиста, о 2-гій годинї пополудни, на тему українських справ. З огляду на застій в народній роботї, просить ся український загал прибути численно на сей відчит.

СВОБОДА

даром не дістаєть ся, а коли ми до неї добиваємось, належить її цїнити, так як належить цїнити своє здоровлє. Всїм звісно, що людина без здоровля не вартає нїчого, позаяк воно є головною основою людського житя.

Тому то на случай болю голови, несмаку до їди, болю черева, горячки і квасоти належить в той-же день, перед спанєм спожити три цукорки Партоля.

Ви запитаєте: „Чому-ж воно так?"

Тому, що згадані недуги являють ся наслїдком нездорового жолудка і нечистої крови. Щоби отже їх усунути, належить сейчас очистити жолудок і кров. Се вчинять лише цукорки Партоля; вони бистро і вірно через ніч очистять жолудок і кров.

Спожиєте три цукорки Партоля перед спанєм, другого дня встаєте черствим чоловіком. Ночию знамениті цукорки Партоля спорядять черево, очистять орґанізм від шкідливих мікробів і осаду жолудкового.

Партоля звісна по цїлому сьвітї як добре лїчниче средство. Партоля була нагороджена золотими медалями і похвальними письмами на шести Всесьвітних Виставах.

Всї любують ся і хвалять собі цукорки Партоля. У них приятний смак і є помічними для мущин, жінок і дїтий. У кождої сїмї під рукою повинна находитись Партоля на случай несподїваного болю; занедбувати недиспозицію жолудка не належить, а навіть небезпечно для здоровля.

Тому то замовляйте Партолю поки час.

Партоля припоручаєть ся і продаєть ся в коробках по цїнї $1.00. Для догідности ми висилаємо 6 коробок тільки за $5.00.

Замовленя з грішми висилайте або особисто голосїть ся впрост до:

АРТЕКА PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York, N. Y., Dept. 20 (151)

ПОЗІР! БОРНСАЙД І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

Заходом Тов. „Запорожська Січ" в Борнсайд, Ілл., драматичний кружок „Боян" відограє представленє

В НЕВОЛЇ ТЕМНОТИ

комедію в 3-ох актах

В НЕДІЛЮ, 24. ЛИСТОПАДА (новембра 1918 р.)

в гали п. Г. Тейхнера на розї улиць Іст 93 і Вудлавн Евеню.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Іван, старий Іміґрант .... п. М. Коцилівський
Одарка, його жінка...п-ні А. Нісевич
Михайло, їх син..........п. В. Дудик
Оля, його жінка.....п-на А. Демкович
Катерина, дочка Івана .... п-на К. Маховська
Френк, жилець Івана.....п. Ю. Гінко
Проць, сусїд Івана.......п. Й. Копчак
Доця, його жінка....п-ні А. Бучинська
Петро, брат Івана..п. А. Таварніцький
Роман ....п. М. Небор
Олекса ....п. А. Басник
Сруль ....п. К. Пиндюк

Режісер п. К. Пиндик.

Цїни місць: І-рядні 75 ц., ІІ-рядні 50 ц.

Перед і по представленю забава з танцями, яка розпічнеть ся о годинї 3-ій пополудни а представленє о годинї 6.30 вечер.

За вдоволенє і красну забаву ручить
138-139 КОМІТЕТ.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

— відбудеть ся —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

ДНЯ 23. ПАДОЛИСТА

В ГАЛИ MARKET ST. THEATRE, corner Union & Market Sts.

Початок о годинї 5-ій пополудни.
ВСТУП 25 ЦЕНТІВ.

Українська Громада запрошує на сей баль всї трентонські товариства і братства. Там не повинно бракнути анї одного Українця нї Українки; тямте на клич: Оден за всїх, всї за одного. Прийдїть численно а вірте, що не пожалуєте веселої забави. Там буде приґравати українська оркестра.

Почта любови і другі несподїванки.

За добру забаву і чесну прислугу ручить — КОМІТЕТ. 138

КУТИК ДЛЯ РОЗРИВКИ.

Лінії, потягнені пером або олівцем по числах, зачинаючи від числа 1-шого порядково аж до послїдного, вкажуть цїкавому відповідний образець.

THE DOT DRAWING CLASS

"I don't know what your parents will think," said the Dot Drawing teacher, "when they find out I am giving you candy in this class. But the number '9' had something to do with it. [illegible] that is quite old for some people when they lose their teeth. And they never care for candy like we do. I don't think a little of it will do you any harm and after you have eaten it, we can get down to business. And, if you draw very carefully, I think you can make a very old party with very [illegible] (48)

(Copyright, 1918, by the Bell Syndicate)

Відчит в Ню Йорку.

Заходом товариства „Січ ім. Богдана Хмельницького" в Ню Йорку п. М. Дячишин буде мати відчит на тему: „Українська Земля", в середу, 20. падолиста о год. 8-мій вечером, в сали Народного Дому. Ввиду того, що Українцї на цїлім просторі своїх земель проголосили независимість, конечно кождому з нас пізнати близше природу тих земель, їх положенє, богацтва та значінє. Перший обовязок кождого є знати свої землї, се значить — знати себе. Докажіть своєю присутностию, що ви любите свою вітчину та не хочете, щоби чужинцї знали її лїпше нїж ви.

Домаганя Муринів.

Як ми вже доносили, в неділю (10. падолиста 1918) в Ню Йорку відбув ся зїзд муринських представників з цїлої Америки, Африки і Західних Індій. У зїздї взяло участь 5.000 осіб, які домагали ся красших услівій житя для чорної раси. Сей зїзд, здаєть ся перший того рода, ухвалив відповідні резолюції, які представить ся правительствам держав аліянту і Злучених Держав під остаточну дискусію. Мурини, сини горячої Африки і перші плуґатори Америки, не мають нинї нїде, навіть у своїй вітчинї, відповідних людських прав. Їх вітчина є на услугах других народів, а Мурини є їх рабами. Захоплені демократичними кличами президента Вудрова Вілсона, який домагаєть ся свободи для всїх народів, великих і малих, пануючих і поневолених, вибраних Богом і позабутих, — Мурини вірять, що і для них прийшла остаточно хвиля, коли вони заперестануть бути рабами других, стануть панами своєї долї і шляхом поступу підуть вперед до свого призначеня. Ухвалені на муринськім зїздї в Ню Йорку, 10. падолиста 1918, резолюції звучать: — „Ми молимо, щоби мирова конференція признала отсї наші домаганя: Щоби принцип самоозначеня народів пристосувати до Африки і до контрольованих Европою країв, де африканські племена творять більшість; щоби усунути всякі перешкоди, які здержують промисловий розвій Африки; щоби Мурини мали право подорожувати і осїдати в котрійнебудь части сьвіта, як се дозволено Европейцям; щоби Муринів допустити до таких наукових заведень, де вступ є дозволений Европейцям; щоби Европейців, які втручають ся або нарушають звичаї африканських племен, усунути і не допустити більше на африканський континент; щоби усунути всякі заостреня для Муринів у цїлім сьвітї, а противно — дати їм повну полїтичну, економічну і суспільну рівність у всїх державах, де Мурини жиють з иншими расами; щоби землї у полудневій Африцї віддати назад тубильцям; щоби Муринам признати пропорціональне представництво у всїх правительствах сьвіта; щоби нїмецькі кольонії в Африцї віддати Муринам".

Інфлюенца забрала більше жертв нїж війна.

Урядова статистика про жертви інфлюенци виказує, що страти Злучених Держав у людях, спричинені сею недугою, є більші нїж страти Америки у війнї. Смертність у військових таборах рівнаєть ся смертности серед американських жовнїрів на французькім фронтї. Зі звіту виходить, що на 46 міст, які мають 23,000.000 мешканців, було з днем 9. падолиста 82.306 случаїв смертности від інфлюенци. В найстрашнїйший спосіб бушувала інфлюенца у Філядельфії, Па.; відтак у Балтімор, Мд., і в Бофало, Н. Й. В слїд за сими містами йде Ню Гейвен, Конн., Ню Йорк, Н. Й., Пітсбурґ, Па., і Рочестер, Н. Й. Сї міста мали процентово до свого населеня найбільше смертности від інфлюенци. Се лише приближний стан, бо точного звіту про смертність від інфлюенци в цїлій державі ще нема. Тут є влучена також і смертність у таборах.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. З., Клівленд, О. — Ваша допись не принесе нїякого хісна анї Вам, анї Вашій громадї, анї ширшому загалови. Ви ведете полеміку з людиною, котра зовсім не заслугує на те, аби робити їй рекляму в нашій часописи. Нехай ся людина воює дальше так як доси, а прийде час, що вона опинить ся там, де козам роги виправляють... Ви-ж самі бачите, що наші люди не дадуть зловити ся на полову.

ХОРІ ЛЮДИ!
ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилїчив та скільки хорим я упримлив житє. Коли Вам житя надоїло задля пробуваня ріжних лїкарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам цїлковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: ослабленє, затроєнє крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—

Недуги полові і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходїть до знаного всїм

Dr. Landes, 149 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramarcy 8823

Години принять: від 10. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 1. пополудни.

ВИРІЖТЕ СЕ ОГОЛОШЕНЄ АБО ЗАПИШІТЬ СОБІ АДРЕСУ.

Нїколи не можете знати, які клопоти Вас можуть стрінути, або коли буде Вам потрібно доброго і сумлїнного АДВОКАТА

Herman Turkel котрого офіси находять ся під ч. 200 Broadway, New York, N. Y.

кінчив школи в краю а опісля здав тут іспити адвокатські, є Вашим родимцем, поступить з Вами чесно і розмовить ся з Вами Вашою власною мовою. — Заступає справи у всїх судах. Удавайте ся до него також в справах для полагодженя якихнебудь країових інтересів. Прийдїть особисто, напишїть лист або телефонуйте. Два телефони: Cortland 4895 і 4896.

Дає правні поради в справах військових. Виповняє квестіонарі. Інтересовані можуть голосити ся до його мешканя під число 101 East 7th St., між 6-ою а 8-мою годиною вечером. 114-16вс—

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли терпите на яку хоробу, без ріжниці як довго і лїкар не міг Вас вилїчити, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПОЛІПШУ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ.

Віддаль або брак гроший най не встримує Вас. Богаті як і бідні однаково будуть обслужені. Я є найславнїйший в Пітсбурщинї спеціяліст і лїчу мущин вже від богатьох лїт. Маю найлїпше заосмотрене бюро, включаючи Х-Рей машину, через котру можу Вас переглянути, як через зеркало. Маю власний департамент дроґерії, де знаходять ся тутешні і імпортовані лїкарства. НЕ НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз прийдїть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу для Вас зробити.

Посїдаю спеціяльні лїки на хоробу крови і лїчу слабости в протягу кількох днїв. Я вилїчив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і утроби, сверблячка, гемороїди і всї хронїчні слабости. 132вс152

ЦЇНИ УМІРКОВАНІ.

Prof. Dr. H. G. Baer,
311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Витнїть се оголошенє і принесїть його зі собою.

СОКОЛИКИ

Комедія в 4-ох діях Григорія Цеглинського.

СЯ КОМЕДІЯ НАДАЄТЬ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 7 ЖЕНЩИН І 6 МУЩИН.

ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лїпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механїком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Зважте, що наша школа є одною з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в недїлї.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механїк.

Для інформації наш офіс отворений в недїлї до 12-тої год. в полуднє.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 51th St., NEW YORK, N. Y.

Недужі мущини і женщини
ПРИХОДЇТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Її МОЖНА НАЙТИ,
і вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В недїлї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіцї. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі лїта практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладженє. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне застосованє найновійших наукових метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневіреним, то зголосїть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при примінюю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослабленє нервів, болї в крижах, втрату памяти, битє серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голови, дрощі, привиди, ослабленє членів тїла; болявки, скірні виклди, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, прищі? Сї як і другі недуги є першою проявою яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я помочу Вам в скорім часї. Я лїчу сам причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходїть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лїкарської. Зволїканє є небезпечне. 77-89—

Dr. COLHOEUR, Succ. to
Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.